

Ακολουθώ το βαθύ μου χτυποκάρδι

100+ ιστορίες μικρομυθοπλασίας
εμπνευσμένες από το έργο του Νίκου Καζαντζάκη

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ
KAZANTZAKIS MUSEUM

Ακολουθώ το βαθύ μου χτυποκάρδι

100+ ιστορίες μικρομυθοπλασίας

εμπνευσμένες από το έργο του Νίκου Καζαντζάκη

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ
KAZANTZAKIS MUSEUM

www.kazantzaki.gr

ISBN 978-960-99690-6-2

Οι ιστορίες προέκυψαν από το ανοικτό **Εργαστήρι Μικρομυθοπλασίας** που διοργάνωσε διαδικτυακά το *Μουσείο Καζαντζάκη*, με εισηγητή τον *Γιάννη Φαρσάρη*, το διάστημα Μάρτιος - Απρίλιος 2023.

Εικόνα εξωφύλλου:

Ψηφιακά επεργασμένο σχέδιο του ζωγράφου **Τάκη Καλμούχου** (1895-1961)

Επιμέλεια έκδοσης: [Γιάννης Φαρσάρης](#)

Η συλλογή *Ακολουθώ το βαθύ μου χτυποκάρδι* διανέμεται ελεύθερα στο διαδίκτυο σε μορφή ψηφιακού βιβλίου υπό άδεια [Creative Commons BY-NC-ND](#)

[Αναφορά δημιουργού - Μη εμπορική χρήση - Όχι παράγωγα έργα]

ΑΚΟΛΟΥΘΩ ΤΟ ΒΑΘΥ ΜΟΥ ΧΤΥΠΟΚΑΡΔΙ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

ΑΚΟΛΟΥΘΩ
ΤΟ ΒΑΘΥ ΜΟΥ ΧΤΥΠΟΚΑΡΔΙ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΙΚΡΟΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑΣ

ΕΜΠΙΝΕΥΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Συλλογικό έργο

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ
KAZANTZAKIS MUSEUM

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Μυρτιά Ηρακλείου Κρήτης

www.kazantzaki.gr

Το Μουσείο Καζαντζάκη αποδίδει τιμή στον σπουδαίο άνθρωπο του πνεύματος, τον συγγραφέα, στοχαστή, φιλόσοφο, πολιτικό, ταξιδευτή Νίκο Καζαντζάκη.

Βρίσκεται στην κεντρική πλατεία του πατρογονικού χωριού του Νίκου Καζαντζάκη, τους ιστορικούς Βαρβάρους (σημερινή Μυρτιά). Η Έκθεση του Μουσείου στεγάζεται σε χώρο, ο οποίος διαμορφώθηκε εκεί όπου βρισκόταν το πατρικό σπίτι της οικογένειας Ανεμογιάννη, οικογένειας συγγενικής με τον καπετάν Μιχάλη, τον πατέρα του συγγραφέα.

Ιδρύθηκε το 1983 από τον Γιώργο Ανεμογιάννη, σκηνογράφο-ενδυματολόγο, έναν από τους πρωτοπόρους του θεάτρου στην Ελλάδα. Βασικός στόχος του ήταν να διασωθεί η μνήμη του συγγραφέα και να προβληθεί το έργο και η σκέψη του. Σημαντική βοήθεια προσέφερε η Ελένη Σαμίου-Καζαντζάκη, δεύτερη σύζυγος του συγγραφέα.

Η τελετή εγκαινίων του Μουσείου πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου του 1983, από την τότε υπουργό Πολιτισμού, Μελίνα Μερκούρη.

Συλλογές

Μετά την οριστική απόφαση για την ίδρυση του Μουσείου στο διώροφο οίκημα της Μυρτιάς, άρχισε η «οδύσσεια» της συλλογής του υλικού από τον Γιώργο Ανεμογιάννη. Φρόντισε να συγκεντρωθούν οι πρώτες εκδόσεις των βιβλίων του και κείμενα που δημοσιεύτηκαν σε λογοτεχνικά περιοδικά κι εφημερίδες. Σχημάτισε κατάλογο και με βάση αυτόν, αναζητούσε από στενούς φίλους και συγγενείς, παλαιοβιβλιοπωλεία, αρχεία, βιβλιοθήκες μαθητικά τετράδια, λευκώματα, προσωπικά είδη κι επιστολές του Νίκου Καζαντζάκη.

Η επίπονη αναζήτηση συνεχιζόταν επί χρόνια «με την επιμονή που πρέπει να χαρακτηρίζει παθιασμένους συλλέκτες και με το ακατάβλητο πείσμα όσων θέλουν να πετύχουν ένα σκοπό» (αναφέρει ο ιδρυτής του Μουσείου). Η αναζήτηση συνεχίστηκε και σε χώρες του εξωτερικού, μια προσπάθεια που απέφερε καρπούς με την εύρεση ξενόγλωσσων εκδόσεων κι επιστολών, δωρεές που με προθυμία κι ενθουσιασμό προσέφεραν διάφορα πρόσωπα.

Στη διάρκεια αυτής της αναζήτησης είχε την ηθική και υλική συμπαράσταση της Ελένης Καζαντζάκη, η οποία του πρόσφερε αρχαιακό υλικό αλλά και διευθύνσεις, που τον οδήγησαν σε επαφές με πολύτιμες πηγές εύρεσης υλικού για το Μουσείο. Οι περιπέτειες κι οι δυσκολίες στην αναζήτηση, εξεύρεση κι εξασφάλιση του υλικού, όπως και στην εξεύρεση των οικονομικών πόρων, υπήρξαν πολλές, μα οδήγησαν στο τελικό αποτέλεσμα: να συγκροτηθεί ένα μουσείο με σπάνιο υλικό, ένας χώρος μνήμης και προσκυνήματος για τον Νίκο Καζαντζάκη.

Τα περισσότερα από 50.000 αντικείμενα ταξινομήθηκαν στις παρακάτω συλλογές:

- Επιστολές
- Ολόγραφα - Αυτόγραφα
- Εκδόσεις - Άρθρα - Μελέτες
- Δημοσιεύματα Τύπου

- Φωτογραφίες
- Ηχητικά ντοκουμέντα
- Τεκμήρια κινούμενης εικόνας
- Θεατρικό υλικό
- Έργα Τέχνης
- Προσωπικά αντικείμενα

Η Μόνιμη Έκθεση του Μουσείου Καζαντζάκη είναι αποκλειστικά αφιερωμένη στο έργο και τη ζωή του συγγραφέα. Το 2009, ο χώρος ανακαινίστηκε πλήρως, χάρη στη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ελληνικού Δημοσίου. Οι εργασίες περιελάμβαναν την αναδιαμόρφωση του κτιρίου και την επανέκθεση των Συλλογών του, με νέα σεναριακή δομή και σύμφωνα με τις σύγχρονες επιστημονικές κατευθύνσεις και μουσειολογικές μεθόδους. Η νέα μουσειακή εμπειρία πλαισιώθηκε από διαδραστικά οπτικοακουστικά εκθέματα και ασύρματη ακουστική ξενάγηση.

Στη νέα Μόνιμη Έκθεση ο επισκέπτης θα δει χειρόγραφα, επιστολές, έγγραφα, ελληνικές και ξένες εκδόσεις, φωτογραφίες και προσωπικά αντικείμενα, θεατρικό υλικό, σπάνιο οπτικοακουστικό υλικό, και ποικιλία έργων τέχνης με απεικονίσεις του συγγραφέα.

Το φυσικό υλικό, μαζί με ψηφιακές αναπαραγωγές, αναπτύσσεται σε πέντε θεματικές ενότητες:

- Βιογραφικά στοιχεία (Παιδικά χρόνια, Σύζυγοι, Φίλοι, Προσωπικά αντικείμενα)
- Η "Οδύσεια" του Καζαντζάκη
- Επιρροές, Επιστολές & Προσωρινά εκθέματα
- Πρώιμα έργα, Θεατρικά, Παιδικά βιβλία και η "Ασκητική"
- Μυθιστορήματα, "Ταξιδεύοντας...", Αναγνωστήριο, Σινεμά, Πολιτική και μελέτες για τον Καζαντζάκη

Η Μόνιμη Έκθεση του Μουσείου είναι πλήρως προσβάσιμη για άτομα με κινητική ή οπτική αναπηρία.

ΑΚΟΛΟΥΘΩ ΤΟ ΒΑΘΥ ΜΟΥ ΧΤΥΠΟΚΑΡΔΙ

Οι ιστορίες προέκυψαν από το ανοικτό **Εργαστήρι Μικρομυθοπλασίας**
που διοργάνωσε διαδικτυακά το *Μουσείο Καζαντζάκη*
με εισηγητή τον *Γιάννη Φαρσάρη*
το διάστημα Μάρτιος – Απρίλιος 2023.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη στο πλαίσιο του εορτασμού των 40 χρόνων από την ίδρυσή του, με εκδηλώσεις Τέχνης και Λόγου εμπνευσμένες από τον καζαντζακικό λόγο και δημιουργούς από τον τόπο μας, υποδέχτηκε με χαρά την πρόταση του Γιάννη Φαρσάρη, εκπαιδευτικού και συγγραφέα για ανοιχτό, σεμινάριο δημιουργικής γραφής ιστοριών μικρομυθοπλασίας.

Ακολουθήσαμε τη ρηξικέλευθη ιδέα του να ενώσουμε ψηφιακά εκατοντάδες ανθρώπους από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό οι οποίοι μέσα από διαδικτυακές συναντήσεις δύο μηνών, υπό την καθοδήγηση του αντάλλαξαν δημιουργικά ιδέες, κουλτούρες, εμπνεύσεις και δημιουργικότητα.

Σας παρουσιάζουμε με ιδιαίτερη συγκίνηση την συλλογή των ιστοριών που δημιουργήθηκαν από αυτό το ταξίδι, οι οποίες είναι εμπνευσμένες από το έργο του Νίκου Καζαντζάκη και θα ταξιδέψουν ελεύθερα στο διαδίκτυο.

Ευχόμαστε στους συγγραφείς η άκρη του νήματος που έπιασαν σε αυτό το ταξίδι να τους οδηγήσει σε λαβυρίνθους δημιουργίας και στους αναγνώστες να απολαύσουν ιστορίες εμπνευσμένες από το καζαντζακικό σύμπαν.

Μαριλένα Μηλαθιανάκη

Διευθύντρια Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη

ΣΤΑ ΧΝΑΡΙΑ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ

Ο Νίκος Καζαντζάκης υπήρξε μια σύνθετη μορφή: Γεμάτος ένταση και πάθος, δεν σταμάτησε ποτέ να διερευνά, να ταξιδεύει, να αναρωτιέται και να γράφει. Και αυτές οι λέξεις του είναι τόσο δυνατές, που προκαλούν αναστάτωση σε όποιον τις διαβάσει, ακόμα και σήμερα.

Το Μουσείο Καζαντζάκη αποτελεί έναν χώρο μνήμης και τιμής στον μεγάλο στοχαστή. Δεν σταματά να διοργανώνει δράσεις και εκδηλώσεις, με αφορμή τις ιδέες, και το έργο του, μια κληρονομιά που παραμένει πάντα ζωντανή και επίκαιρη.

Σε αυτές τις δράσεις εντάχθηκε και το Εργαστήρι Μικροδιηγήματος, που διοργανώσαμε διαδικτυακά: Ανοικτό στη συμμετοχή για όλους –χωρίς προϋποθέσεις– αλλά και χωρίς οικονομικό αντίτιμο, αφιερωμένο στην έμπνευση που εξακολουθεί να προσφέρει ο μεγάλος μάστορας της γραφής.

Τέσσερα σαββατιάτικα πρωινά κράτησε το νοητικό ταξίδι μας στον κόσμο της υπερ-μικρής αφηγηματικής φόρμας, μέσα από ανάγνωση και ανάλυση ιστοριών μικρομυθοπλασίας, αλλά και απόπειρα συγγραφής μικροδιηγημάτων. Πάνω από τετρακόσιοι άνθρωποι από κάθε γωνιά της Ελλάδας και του κόσμου συμμετείχαν συνολικά σε ένα πρωτόγνωρο ψηφιακό μοίρασμα ιδεών και συναισθημάτων. Ο δημιουργικός αυτός κύκλος ολοκληρώνεται με την ελεύθερη κυκλοφορία της παρούσας συλλογής

επιλεγμένων μικροδιηγημάτων που προέκυψαν από το Εργαστήρι μας, εμπνευσμένα από το έργο του Νίκου Καζαντζάκη.

Τις πιο θερμές ευχαριστίες μου στη διευθύντρια κ. Μαριλένα Μηλαθιανάκη και στο προσωπικό του Μουσείου Καζαντζάκη, που αγκάλιασαν εξ αρχής την ιδέα και συνέβαλαν στο να γίνει πράξη. Μα το χειροκρότημα ανήκει δικαιωματικά στους συμμετέχοντες που πειραματίστηκαν και μας χάρισαν τις εμπνευσμένες λέξεις τους.

Η δυνατή εμπειρία από το Εργαστήρι μάς έδειξε πως μια νέα συνθήκη έχει διαμορφωθεί: Ένας νέος κόσμος που, παρότι είναι άυλος ψηφιακός, μπορεί ταυτόχρονα να είναι και ανοικτός, συμμετοχικός, μα προπάντων δημιουργικός. Και να ανλεί έμπνευση και δύναμη από τις πνευματικές ρίζες του παρελθόντος μας.

Θα ακολουθούμε πάντα τα χνάρια του δικού μας Μεγάλου.

Γιάννης Φαρσάρης

Βασιλική Αθηναίου | Σοφία Αλεξανδρίδου | Σοφία Αλμπάνη

Μαρία Αλυφαντή | Αλεξάνδρα Μαρία Αμελαδιώτη

Μαρία Ανδρεαδέλλη | Αννίτα Αντωνιάδου | Χριστίνα Αποστολίδη

Ευγενία Ασλανίδη | Άννα Αυγήτα | Άννα Βαρσάμου | Βίκυ Βανίδη

Μαριανίνα Βεντούρη | Ευαγγελία Βόλνα | Γεωργία Γιαλεσάκη

Μαρία Γώγγουλου | Ελένη Δέλλιου | Χρύστα Δημαρέλου

Μαίρη Δημητρακοπούλου | Γιάννης Ζυγούλης | Γιώργος Ιατρίδης

Αναστασία Ιωακειμίδου | Νίκος Καλογιάννης | Χαρούλα Καμηλιώτου

Κλειώ Καξηρή | Ελένη Καραγιάννη | Κυριακή Καρύδη

Ζαχαρένια Κεφαλογιάννη | Αντωνία Κιάκου | Γεωργία Κιζιρίδου

Αλεξίνα Κλάδου | Μαρία Κουιμτζόγλου | Γιώτα Κωνσταντάκη

Σεβαστή Κωνσταντινίδου | Εβίτα Κωνσταντίνου | Αμαλία Κωτσαδάμ

Κατερίνα Λάνο | Θεοδώρα Λιακοπούλου | Δήμητρα Λυμπέρη

Ευμορφία Μαγαλιού | Δημήτρης Μάλλης | Μαρία Μαλταμπέ

Χρυσή Μανουσάκη | Δέσποινα Μανωλακάκη | Διονυσία Μαργαρίτη

Μαρία Μαυρουδή | Δέσποινα Μελέντη | Βασιλική Μητράκα

Ελένη Μητράκα | Ξανθούλα Μιχαλοπούλου | Αλεξάνδρα Μόζα

Ιωάννης Μπαχάς | Ρένα Μπότσιου | Γιώτα Μπούρα

Νικητούλα Μπριντάκη-Μακρυγιωργάκη | Έταμπελ Νιώπα
Άρτεμις Νταγιαντά | Αθηνά Ορφανουδάκη | Ιωάννης Παλαμάς
Άννα Πάου | Μαρίνα Παπαγιαννάκη | Γιάννης Παπαγιαννάκης
Μαρία Παπαδάτου | Μαρία Παπαδοπούλη
Ευαγγελία Παπαδοσηφάκη | Αγγελική Παπαθανασίου
Ιωάννα Παπασιδέρη | Παρασκευή Παπαστεργίου
Βιργινία Παπατρέχα | Άλκηστη Παρχαρίδου | Μαρία Πασλή
Βάσια Πασπάλη | Μαρία Πολυδωροπούλου | Αφροδίτη Προκόπου
Σταματία Ράζου | Καλλιόπη Ράικου | Βασιλική Ρηγάτου
Λόπη Ρωμανά | Μαίρη Σάββα | Γιώργος Σαμαρόπουλος
Ελισάβετ Σατσόγλου | Σοφία Σεκέρογλου | Χρυσούλα Σκλαβενίτη
Νίκη Σκλάβου | Γεώργιος Σκούμπαφλος | Δέσποινα Τζιάκη
Ειρήνη Τρούλη | Εύη Τσαγκαράκη | Γεωργία Τσατσάνη
Ελένη Τσελεμπί | Αγαθονίκη Τσιλιπάκου | Κατερίνα Τσιρωνά
Ελευθερία Τσουκνάκη | Μαρία Φιολιτάκη | Γεωργία Φούκα
Ακριβή Χαλικιά | Αγγελική Χαλίμ | Μαρία Χαλκιαδάκη
Χρήστος Χαρακόπουλος | Μαρία Χαρκούτση | Ζωή Χατζηγεωργίου
Χρυσή Χουρσάν | Αναστασία Χουρσανίδου

Βασιλική Αθηναίου

Αθήνα

ΤΣΙΜΕΝΤΕΝΙΟ ΜΠΑΟΥΛΟ

Μου είπαν για σένα. Δε σε ξέρω. Είναι η πρώτη φορά που θα σε δω. Όλη σου η ζωή κλεισμένη εκεί μέσα. Το φως σου, οι σκέψεις σου, τα γράμματα σου όλα περιορισμένα. Τίποτα δε ξεφεύγει και ας πέρασαν χρόνια. Κάθε τι δικό σου με μαθηματική ακρίβεια οδηγείται εκεί. Πλησιάζω. Σε κοιτώ. Ακίνητος. Δε με βλέπεις. Σε αγγίζω. Δεν αντιδράς. Με κυριεύει το άγχος. "Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη", διαβάζω δίπλα σου. Ήρθα σωστά.

Σοφία Αλεξανδρίδου

Άδενδρο Θεσσαλονίκης

ΑΦΕΣΗ

Ο νεαρός με τα κατάξανθα μαλλιά είδε τον γέρο να έρχεται από μακριά βηματίζοντας αργά. Τον αναγνώρισε αμέσως! Τον πλησίασε. Καλώς ήρθες, του είπε. Πολύ χαίρομαι! Καημό το είχα να συναντήσω τον δημιουργό μου! Καλό μου παιδί, αποκρίθηκε εκείνος. Πόσο σε αδίκησα. Δεν έπρεπε να σε θυσιάσω. Σε άφησα έρμαιο στα χέρια τους. Κάλλιο να 'χα δώσει άλλο τέλος. Ο Μανολιός χαμογέλασε. Μη στεναχωριέσαι κυρ Νικόλα! Στοχάσου αυτό μονάχα. Αν το τέλος μου ήταν αλλιώςτικο μήτε εγώ μήτε εσύ θα ήμασταν τώρα εδώ να συζητάμε ανάμεσα σε Αγίους και Αγγέλους. Έλα, πάμε να σε συστήσω. Σε περιμένουν!

Σοφία Αλμπάνη

Κέρκυρα

«Α. Κ.»

Το κρητικό πέλαγος απλώνεται σαν σεντόνι κάτω απ' τα ψηλά βράχια. Η θέα είναι τρομακτικά όμορφη, με ζαλίζει. Ακούω ένα αγκομαχητό από πίσω μου. Ένας μεσήλικας άντρας ανεβαίνει τον ανήφορο. Κοντοστέκεται. Ατενίζει τον ορίζοντα. Ξαφνικά, παίρνει φόρα κι πέφτει μες τη θάλασσα.

Σάσπισα, έμεινα να κοιτώ τον ορίζοντα αποσβολωμένη. Μετά από 10 λεπτά τον είδα έκπληκτη μπροστά μου. Παίρνει βαθιά ανάσα και πέφτει. Μετά από 20 λεπτά ξανά το ίδιο. Την τέταρτη φορά τον ρωτάω:

«Κύριε, τι κάνετε γιατί υποβάλλεται σε τέτοιο μαρτύριο τον εαυτό σας;»

Με κοιτάει κατάματα και μου αποκρίνεται

«Κανένα μαρτύριο. Απλά, απολαμβάνω να πετάω στον ουρανό και να γειώνομαι στη γη.»

«Είστε φιλόσοφος;»

«Όχι δα, ένας απλός κοινός τρελός.»

«Πώς σας λένε;»

«Η ταυτότητα μου γράφει Καζαντζάκης, ο νονός μου με βάφτισε Νικόλαο.»

«Χαίρω πολύ. Ελευθερία.»

«Χαίρω πάρα πολύ. Αλέξης Ζορμπάς.»

Μαρία Αλυφαντή

Αίγινα

ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ

Το μάνταλο της πόρτας ήχησε βιαστικά. Η είδηση προσπαθούσε να μπει με φόρα μέσα στο σπίτι και να κατακλίσει τον χώρο γεμίζοντας θλίψη τους ενοίκους του. Η επιστολή έγραφε: Monsieur Níkos Kazantzakis... Διαβάζοντας το τηλεγράφημα, το πείσμα ξεπήδησε από μέσα του και είπε πως την επόμενη φορά το βραβείο θα είχε άλλο όνομα γραμμένο στην βάση του. Κατηφόρισε στο καφενείο. Αντίκρυ, δυο καρέκλες άδειες και ο Ζορμπάς. Το τραπέζι μέταλλο πυρωμένο σαν βάτος. Πάνω του μια πένα, κενές σελίδες, μια βαλίτσα. Ο νους αστραπή, του έγνεψε «Ο σωστός δρόμος είναι ο ανήφορος». Εισιτήριο αριθμός 8, Ελλάδα-Αγγλία, δίχως επιστροφή.

Αλεξάνδρα Μαρία Αμελαδιώτη

Θεσσαλονίκη

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

- Πέτρο, γρήγορα, έλα!
- Τι έγινε πάλι, Νίκο;
- Πέτρο, άσε τις κουβέντες και τρέξε, η Αθήνα πάλι τραντάζεται.
- Από τι τραντάζεται;
- Από τον τελευταίο πειρασμό.
- Τι σκιάζεσαι, καημένε, αφού είναι ο τελευταίος, όλα σύντομα θα τελειώσουν... Νίκο, τι είναι αυτά που βλέπουν τα μάτια μου, πάλι τα σπάνε όλα, τι τα πέρασαν τα σινεμά, μπουζούκια;
- Ούτε μία προβολή δεν θα αφήσουν να γίνει με ησυχία.
- Σταυρώνουν και πάλι τον Τελευταίο Πειρασμό.

- Αιώνες οι άνθρωποι σταυρώνουν. Σταυρώνουν τον Χριστό, τον Νίκο, τον Μάρτιν. Σταυρώνουν ό,τι η ρουτίνα τους δεν μπορεί να αφομοιώσει.

Μαρία Ανδρεαδέλλη

Αθήνα

ΤΑ ΓΕΝΙΑ

Νωρίτερα είχα επισκεφθεί το Μουσείο Καζαντζάκη. Ύστερα, μέσα στο λιοπύρι, πήγα στον τάφο του. Στάθηκα παράμερα κι άρχισα να σκιαγραφώ τη μορφή του.

Μουτζούρωνα κι άλλαξα χαρτιά όταν με πλησίασε.

- Με αγάπη και υπομονή οι μολυβιές, τον άκουσα να λέει.

Τον κοίταξα, δίχως να μιλήσω, και συνέχισα να σκιτσάρω. Κάποιον μού θύμιζε.

- Πού είναι τα γένια;

- Δεν είχε γένια.

- Κοίτα! Δεν έχω;

- Έχεις. Τον Καζαντζάκη σκιτσάρω, απάντησα δίχως να σηκώσω το κεφάλι.

- Είμαι πολλά χρόνια αζύριστος και λέφτερος από λεπίδες, ελπίδες, φόβους.

Σήκωσα το κεφάλι. Είχε χαθεί. Όταν ξανακοίταξα το χαρτί ήταν εκεί, χωρίς γένια.

Αννίτα Αντωνιάδου

Λεμεσός, Κύπρος

Η ΘΥΣΙΑ

Εκεί που συρρέει το μεγαλείο της υπαίθρου και όχι μόνο, ένα βαρύ σαν αμαρτία «Ηλία ρίχτοooo!» σκάει σαν βόμβα. Ο ξανθός λεβέντης κοιτάει αδιάφορα τα θεμέλια του καινούργιου σκυλάδικου που μόλις μπαζωθήκαν με μπετόν. «Χάθηκαν οι γυναίκες;» θα σκεφτεί. «Άλλα θέλω κι άλλα κάνω κι έφτασα ως εδώ...» Στο χέρι του ένα σμαραγδένιο κομπολόι που το παίζει νευρικά όλο το βράδυ. Γύρω του βίζιτες και μαστόροι να τραγουδούν: «Γεια σου χαρά σου Πρωτομάστορα!» Δίπλα του μια μελαχρινή, με ένα φουσκωτό ντεκολτέ που του χαμογελάει. «Έχω και κότερο, πάμε μια βόλτα;» θα της πει και το ίδιο κιάλας βράδυ ένα κρακ ακούστηκε στα θεμέλια.

Χριστίνα Αποστολίδη

Ηράκλειο

ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑ

Οι εποχές περνούν από πάνω μου χωρίς οίκτο. Βοριάδες που λυσομανάνε, σύννεφα σκόνης από την Αφρική κι ο καυτός, ανελέητος ήλιος. Κι όμως, υπάρχουν στιγμές που ακόμα διασκεδάζω. Όταν παρέες νεαρών ξαπλώνουν στο γρασίδι πλάι μου ακούγοντας μουσικές ακατανόητες. Ή όταν τουρίστες από όλα τα μέρη του κόσμου κοντοστέκονται πασχίζοντας να διαβάσουν το μισοσβησμένο όνομά του. Βρίσκομαι εδώ περισσότερα χρόνια από όσα εκείνος έζησε. Όσο τον θυμούνται έρχονται να με δουν και όσο με βλέπουν τον θυμούνται. Είμαι η τελευταία κατοικία του Νίκου Καζαντζάκη.

Ευγενία Ασλανίδη

Χίος

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ...

- Και τώρα τι πηγαίνουμε να κάνουμε στην Ιερουσαλήμ; Τι έχουμε πια να πούμε με το γιο της Μαρίας;

Η Ελένη τον κοίταξε επίμονα και για μια ακόμα φορά δεν ήξερε αν έπρεπε να θυμώσει, ή να γελάσει μαζί του. Μήνες την έτρωγε να κάνουν αυτό το ταξίδι και τώρα, με τις βαλίτσες στο χέρι, της ζητάει και τα ρέστα.

Μπαίνει αμέσως στην αντεπίθεση.

- Εσύ δεν λες ότι ο λόγος Του είναι πάντα επίκαιρος;

- Ναι, αλλά και ο Ίδιος είναι πανταχού παρών!

- Ωραία. Κι εγώ τότε παίρνω τη βαλίτσα μου και πάω Κρήτη κι εσύ μείνε εδώ. Άλλωστε παρέα έχεις!

Άννα Αυγήτα

Βριλήσσια Αττικής

ΕΥΘΥΝΗ

Είχε μια "αξιοζήλευτη", απολαυστική ζωή!

Υπέροχο σπίτι, πολυτελές αυτοκίνητο, ακριβά εστιατόρια, πληθώρα από πελάτες-ασθενείς...

Ωστόσο, η αίσθηση του κενού μέσα του όλο και μεγάλωνε, έγινε αβάσταχτη.

Τα άφησε όλα, πούλησε τη λιμουζίνα, κι έφυγε για περιπέτεια, για αποστολή, εκεί όπου πραγματικά υπάρχει ανάγκη, απόγνωση, εκεί όπου είναι πραγματικά πολύτιμος.

Στα παιδιά, στον πόλεμο, στη φτώχεια, στην προσφορά!

Εκεί νοιώθει ευτυχία, φως, η αίσθηση της ΕΥΘΥΝΗΣ εκπληρώνεται.

Ένας Γιατρός του κόσμου.

Ένας Φτωχούλης του Θεού!

Άννα Βαρσάμου

Βασιλική Ιεράπετρας

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Παιδί, θυμάμαι, πήγαμε στον τάφο του Καζαντζάκη. Η μάνα μας διάβασε το επίγραμμα: «δεν ελπίζω τίποτα, δε φοβούμαι τίποτα...». «...Είμαι νεκρός» είπε ο αδερφός μου. Εκείνη κοίταξε τριγύρω ντροπιασμένη. Ψυχή ζώσα. Μονάχα ένας κύριος κομψός, με πουκάμισο λευκό και μουστάκι λεβέντικο, απένιζε τη θάλασσα. Ο αδερφός μου περπάτησε πλάι του. Εκεί, ψηλά στον βράχο, ανάμεσα ουρανό και γη, κοιτούσαν τον ορίζοντα σα να 'βλεπαν την ίδια τη ζωή. Αγέρωχοι. «Κύρηδες δε θέλει ο νους, μήτε μάνα ή δάσκαλο, Καζαντζάκη για Θεό» είπε ο άνδρας. Κι ανάσανε βαθιά ο αδερφός μου. Όλος ανάσα. Όλος παλμός. Λέφτερος.

Βίκυ Βανίδη

Ηράκλειο

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

- Σήκω πάνω Μανολιό, τι πράγματα είναι αυτά! Αν σε δει ο παπα-Γρηγόρης θα αφρίσει από θυμό.

- Άσε με Κατερίνα να κλάψω στα πόδια σου, μόνο έτσι θα λυτρωθώ από τις ενοχές της προδοσίας μου.

- Δεν με πρόδωσες καλέ μου αυτή ήταν η μοίρα σου και αν δεν υπήρχε ο Καζαντζάκης εγώ δεν θα ήμουν ο τελευταίος σου πειρασμός

- Άφησε τότε εμένα Κατερίνα να κλάψω στα πόδια σου, είπε από τον ουρανό ένα σύννεφο με παντελόνια.

- Ποιος είσαι εσύ;

- Είμαι ο Νίκος που κρατάς στην παλάμη σου την καρδιά του, σφίξτην Μαγδαληνή μου να λιώσει μην εκραγεί.

Μαριανίνα Βεντούρη

Αθήνα

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

Φράμπουργκ, Δ. Γερμανία, 1957

25 Οκτωβρίου, ώρα 23.00

- Χέλγκα, τον γνωρίζεις αυτόν τον ψηλό, ξερακιανό που μας έφεραν από Ελλάδα;

- Μου είπε ο γιατρός. Η κατάστασή του είναι μη αναστρέψιμη. Άργησε πολύ να έρθει λόγω ενός ταξιδιού στην Κίνα. Αυτή θα είναι η τελευταία του νοσηλεία. Κι η τελευταία του νύχτα, δυστυχώς.

- Μάλλον δεν κατάλαβες ποιος είναι.

- Νίκος Καζάζης, νομίζω, ποιητής ή κάτι τέτοιο. Τι σημασία; Απόψε θα χαθεί...

- Σίγουρα δεν κατάλαβες, Χέλγκα. Αυτός ποτέ δεν θα χαθεί. Εμείς θα χαθούμε.

Ευαγγελία Βόλνα

Θεσσαλονίκη

ΩΣ ΤΗΝ ΑΚΡΑ

Σμίξανε ο Ζορμπάς με τον παπά Γιάνναρο. Κάθισαν στο βράχο κοιτώντας το πέλαγος.

- Ποιος είναι ο σωστός δρόμος παπά Γιάνναρε;

- Ο ανήφορος, απάντησε.

- Τι πρέπει να έχω μαζί μου;

- Ψωμί, κρασί και φωτιά!

- Θα πάρω και την Ορτάνς μαζί, παπά! Αυτή βγάζει φτερούγες στην πλάτη της και πετά σαν φτάνει στην άκρα, στο γκρεμό. Τη θέλω!

- Όταν θα βρω και 'γω το δρόμο μου Ζορμπά, ορκίζουμε, θα τον πάω ως την άκρα!

- Και ποια είναι η άκρα, παπά;

- Ως τη λευτεριά, ως το θάνατο! Μίλησε ο ιδρώτας στο κούτελό του.

Γεωργία Γιαλεσάκη

Ηράκλειο

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΚΑΛΑ

- Ατέλειωτη τούτη η σκάλα.
- Να κάνει τη δουλειά τζης θέλω μόνο.
- Μα είναι και όμορφη, μεγάλος είναι ο κόπος σου φίλε μου.
- Ο κόπος δεν λογίζεται, σκαλί - σκαλί την έχτιζα, να βγαίνει ο άνθρωπος να βλέπει, να λευτερώνεται
- Σε καμαρώνω, πάντα ακούραστος, αλύγιστος πορεύεσαι, ανεβαίνεις σα σπαθί!
- Και συ, σαν άγγελος ανεβαίνεις. Είσαι ο μόνος άνθρωπος που μπορώ να αναπνέω, να μιλώ, να γελώ και να σωπαίνω μαζί του.

Μαρία Γώγολου

Ορεστιάδα

Η ΧΗΡΑ

Είχε κάτι αρχοντικό πάνω του, σκέφτηκε, καθώς μαντάλωνε τη βαριά εξώπορτα. Χωρίς αμφιβολία δεν έμοιαζε με κανέναν από τους άντρες του χωριού. Μόλις την έβλεπε, έκανε βαθιά υπόκλιση λες και παπάς περνούσε από μπροστά του. Μιμήθηκε λίγο αυτή του την κίνηση τώρα που δεν την έβλεπε κανείς, καθώς ξεκαρφίτσωνε απ' τα μαλλιά της το μαύρο τσεμπέρι που, από τότε που είχε χηρέψει, τα μάτια της ντόπιας κοινωνίας την ανάγκαζαν να φοράει. Εκείνον, όμως, τον γέρο, που την έτρωγε με το βλέμμα, αυτόν που όλοι τον φώναζαν Ζορμπά, τι τον ήθελε και τον έσερνε ο σεμνός κύριος συνέχεια μαζί του;

Ελένη Δέλλiou

Σέρρες

Ο ΑΛΕΞΗΣ ΚΙ ΕΓΩ...

- Αφεντικό, τι πιστεύεις για τον άνθρωπο; ρώτησε ο Ζορμπάς
- Ο άνθρωπος, όταν νιώθει πόνο είναι ζωντανός... Αλλά όταν νιώθει τον πόνο του άλλου, τότε ναι, είναι Άνθρωπος...
- Εγώ νομίζω πως άνθρωπος είναι αυτός που θέλει να 'ναι λεύτερος. Η γυναίκα δεν θέλει να 'ναι λεύτερη. Είναι λοιπόν η γυναίκα άνθρωπος;
- Τι θα πει λεύτερος; Αυτός που δεν φοβάται το θάνατο.
- Αφεντικό σε συμπαθώ πάρα πολύ. Έχεις τα πάντα, εκτός από λίγη τρέλα και όλοι οι άνθρωποι χρειάζονται λίγη τρέλα... Αλλιώς δεν μπορεί να σπάσει το σκοινί και να ελευθερωθεί...

Χρύστα Δημαρέλου

Χαλκίδα

REUNION

Ανοίγει τα emails. Ένα παράξενο μήνυμα τραβάει την προσοχή του.

«Αγαπητέ Νίκο, σε καλώ σε συνάντηση παλιών συμμαθητών την Δευτέρα ώρα 20:00. Λόγω των πολλών χρόνων που μεσολάβησαν, θα έχουμε όλοι ένα γαρύφαλλο στο πέτο, για να μπορέσουμε να γνωριστούμε.»

Σπρώχνει την πόρτα του καφέ. Οι ομιλίες και τα γέλια τον τραβούν μέσα. Κοντοστέκεται. Μικραίνει. Γίνεται πρόσφυγας. Κυνηγημένος. Παιδί χωρίς παιδικότητα.

Βάζει το γαρύφαλλο σε ένα ποτήρι και κλείνει την πόρτα.

Μαίρη Δημητρακοπούλου

Θεσσαλονίκη

ΜΑΝΑ

«Πώς μπόρεσε να νιώθει πλάι της την αναπνοή και το χνώτο του λιόντα; Ποτέ μου δεν την είδα να γελάει». Μεγάλωνε κι αυτή μαζί μας πίσω από τον ίσκιο του κύρη μας.

Υποταγμένη και υπάκουη. Στα μάτια της όλος ο κόπος της γης! Αθόρυβη σαν ίσκιωμα πήγαινε και ερχόταν από την πυροστιά στα αρωματισμένα ασπρόρουχα και πάλι πίσω.

Ακάματη. Ίδια νεράιδα που 'χασε το μαντήλι της και το γυρεύει πότε στο καζάνι της μπουγάδας, πότε στις γλάστρες της αυλής.

Φοβόμουν μην έβρισκε αυτό που γύρευε και μια μέρα έπαιρνε το μονοπάτι για αλλού. Τώρα κάτω από το χώμα σηκώνει όλο το βάρος της γης!

Γιάννης Ζυγούλης

Ηράκλειο

ΣΤΟΝ ΚΑΦΕΝΕ

- «Τέσσερα-δύο»
- «Πέντε-τρία. Πού είναι η ρακή;»
- «Έξι-τρία. Κέφια έχεις σήμερα κύριε Νίκο»
- «Τι έπαθες;»
- «Με απέλυσαν. Ο Θεός με τιμωρεί...»
- «Θεό έχεις μέσα σου και δεν το ξέρεις»
- «Άσο-δύο. Είναι και η γυναίκα μου άρρωστη, δεν θα προλάβει να...»
- «Μια αστραπή η ζωή μας, μα προλαβαίνουμε»
- «Θ' αρχίσουν και τα κουτσομπολιά...»
- «Ο Θεός συχωρνάει. Τους ανθρώπους φοβάμαι επειδή δε συχωρνούν»
- «Πάλι εξάρεις. Πόσο ν' αντέξω αφεντικό;»
- «Στην άκρη του γκρεμού βγάζεις φτερούγες»

- «Σε λίγο δεν θα έχω ψωμί για το παιδί μου»
- «Όσο υπάρχουν πεινασμένα παιδιά, Θεός δεν υπάρχει»
- «Μη βλασφημάς κύριε Νίκο. Δεν φοβάσαι το Θεό;»
- «Δεν ελπίζω τίποτα, δε φοβούμαι τίποτα, είμαι λήφτερος»

Γιώργος Ιατρίδης

Αθήνα

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΕΡΜΑ

Σύρθηκα μέχρι τη Fontana di Trevi. Στην σκισμένη μου τσέπη κράταγα σφιχτά ένα τελευταίο κέρμα. Φιλώντας το κέρμα, αντίκρισα τη μορφή του Καζαντζάκη χαραγμένη πάνω στο επετειακό διευρο. Δέος μαζί με ντροπή. Στη ρίψη του νομίσματος έβλεπα τη ζωή μου να περνάει σαν αστραπή... δίχως όμως να τη προλαβαίνω. Εξήντα και βάλε χρόνια από τον θάνατό του, και εγώ να αργοπεθαίνω ζωντανός. Όσο για την ευχή, μην με ρωτάτε. Οι ευχές δεν πιάνουνε ποτέ.

Αναστασία Ιωακειμίδου

Κέρκυρα

ΕΛΠΙΔΑ ΚΑΜΙΑ

Φορούσε την αγαπημένη του μπλούζα και κυκλοφορούσε. Έγραφε πάνω το γνωμικό του Νίκου Καζαντζάκη: "Δεν ελπίζω τίποτα. Δεν φοβάμαι τίποτα. Είμαι λέφτερος". Το πίστευε πολύ. Μέχρι που του είπε ο γιατρός: «Λυπάμαι, αλλά θα χρειαστεί άμεσα χειρουργείο». Τότε άρχισε να φοβάται. Φοβόταν ότι δεν θα ζούσε να δει την μικρή του να μεγαλώνει. Φοβόταν ότι δεν θα ζούσε να κάνει το ταξίδι που υποσχέθηκε στην καλή του. Φοβόταν ότι δεν θα ξαναταξίδευε. Κατάλαβε ότι δεν ήταν "λέφτερος". Κατάλαβε ότι ο χάρος πλησίαζε απειλητικά... Άραγε να υπάρχει ελπίδα γι' αυτόν; Τόσοι και τόσοι φύγαν από την κακιά αρρώστια. Μπορούσε να ελπίζει;

Νίκος Καλογιάννης

Ελασσόνα

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Πέθανε ξαφνικά. Βρήκαμε το σχολείο κλειστό. Οι γυναίκες λέγανε ότι εμείς φταίγαμε που έσκασε. Οι άντρες ήξεραν, ήταν νιόπαντρος και έκλειναν το μάτι κρυφογελώντας.

Νύχτωνε όταν εμείς της Τετάρτης μαζευτήκαμε να αποφασίσουμε. Δεν ήθελα να φτύνω σε τάφους, δε φοβόμουν, πήγαμε. Σταθήκαμε μπροστά του, μπήξαμε στη γης το στριφτό βούρδουλα, ξεκουμπώσαμε και κατεβάσαμε τα πανταλονάκια μας. Του φωνάξαμε με δύναμη, να σηκωθεί να χτυπήσει κατάσαρκα. Σιωπούσε. Ήρθε τρέχοντας ο Μανολιός, παραμερίσαμε, κρατούσε μια κότα, δεν είχε αβγό! Γελάσαμε και σκορπίσαμε.

Εημέρωσε κι αναστατωμένος γονάτισα στο εικονοστάσι. Προσευχήθηκα στο Θεό, να μην ήταν όνειρο.

(τέλη του 19ου αιώνα)

Κλειώ Καξηρή

Ηράκλειο

Η ΛΥΤΡΩΣΗ

Όταν την αντίκρισε, η άγρια και ανυπότακτη φύση του έδειξε να παραμερίζεται. Ξαφνιάστηκε, δυσαρεστήθηκε. Αυτός ήταν σκληρός. Δεν είχε τρυφεράδα μέσα του. Το «μέσα» του επιβαλλόταν να ταιριάζει με το «έξω». Τα πρωτόγονα αυτά συναισθήματα έπρεπε άμεσα να απομακρυνθούν. Δήλωναν αδυναμία και αυτός... ήταν πάντα ο ισχυρός.

Ο στόχος ήταν ένας. Αυτή αποτελούσε αιτία αποπροσανατολισμού, αποτυχίας. Δεν υπήρχε επιλογή. Έπρεπε να εξουδετερώσει κάθε είδους εμπόδια. Η εσωτερική του πάλη τον οδήγησε σε μία και μοναδική διέξοδο.

Τη στιγμή που έμπηξε το μαχαίρι με ορμή και το αίμα της χύθηκε ζεστό και πυκνό, ξεπλένοντας την ντροπή, η προσωπική του ελευθερία επέστρεψε. Η λύτρωση ήρθε.

Ελένη Καραγιάννη

Βέροια

ΚΑΤΕΥΟΔΙΟ

Φευγάτος ο γιος από καιρό. Κάποτε εμφανίστηκε εκείνος. Τα μαλλιά του ανέμιζαν ψαρά σαν γλαροπούλια και στη θωριά, θαρρείς, ίδιος ο μακαρίτης.

«Στις διαταγές σας, κυρία μου!», υποκλίθηκε μπροστά της.

Κρεμάστηκε στο μπράτσο του και βγήκαν για σεργιάνι. Και τις νυχτιές τις ξάγρυπνες με το σαντούρι του το στήθος της αλάφρωνε. Και σαν σώθηκαν οι χτύποι της καρδιάς της, σήκωσε φωνή θρηνητική: «Πώς το βαστάει ο θεός, αφεντικό, να πεθαίνουνε οι άνθρωποι μονάχοι;».

Πυρακτωμένο θυμό έσταξαν τα μάτια του, πριν προλάβει απάντηση να δώσει ο Καζαντζάκης. Μέσα στα αποκαΐδια, άθιχτο μόνο το εξώφυλλο: «Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά».

Κυριακή Καρύδη

Αθήνα

ΛΕΥΤΕΡΟΣ

Ήταν μέσα στη μεγάλη πείνα.

Αυτός Σερβία, εγώ Βερολίνο, όταν έλαβα τηλεγράφημα:

"Εύρον πρασίνην πέτραν ωραιοτάτην, ελθέ αμέσως. Ζορμπάς."

Θύμωσα!

Εκατομμύρια άνθρωποι εξευτελίζονται κι αυτός το νου του στην ομορφιά!

Ανάθεμά τη!

Όταν ο θυμός ξεθύμανε, είδα καθαρά!

Η απάνθρωπη κραυγή του, αποκρινόταν στη θηριώδη μέσα μου κραυγή!

Πολλές φορές είχα ντραπεί στη ζωή μου, μα ποτέ δεν ντράπηκα για την ψυχή μου, όσο μπροστά στον Ζορμπά!

Είχε έρθει η ώρα μου! Έστω μια φορά θα ζούσα μ' αίμα και σάρκα και κόκκαλα!

Μπήκα στο τρένο!

Όταν με είδε μπροστά του, είπε:

"Τελικά υπάρχει θέση στην Παράδεισο για μερικούς καλαμαράδες!"

Ζαχαρένια Κεφαλογιάννη

Ανώγεια

ΕΚΘΕΣΙΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΩΣ ΩΜΟΤΗΤΩΝ

Κατακαλόκαιρο. Σαράντα μέρες γυρίζεις, για να δεις τα χωριά που γκρέμισαν και έκαψαν οι βάρβαροι. Σήμερα φτάνεις στον ολοκαυτωμένο τόπο μας. Ο ήλιος καίει τις πέτρες. Μεσημέρι πια. Στάθηκες αποκαμωμένος να πάρεις μια ανάσα. Γέρνεις σ' ένα γκρεμισμένο τοίχο. Πίνεις νερό, σκουπίζεις το μέτωπο. Ανασηκώνεις τα μάτια και αντικρύζεις χαλάσματα, αποκαΐδια και στάχτες. Το μόνο σημάδι ζωής είναι μια σκηνή, στημένη στην αυλή ενός καμένου σπιτιού. Κάποιοι στρατιώτες, σκέφτηκες, έμεναν μέσα. Περπατάς ως εκεί και βλέπεις ένα νέο άντρα να μαζεύει ιατρικά εργαλεία, γάζες και τσιρότα. Τον κοιτάζεις, απορημένος.

Εκείνος σα να μάντεψε τη σκέψη σου, απαντά: "Εδώ μένω. Μετά την καταστροφή, έστησα τη σκηνή έξω από το γκρεμισμένο σπίτι μου, για να γιατρέψω τσι πληγωμένους, τσι γέρους, τα γυναικόπαιδα".

Σα να αντρανίζεις λίγο. Μέσα στην τόση μαυρίλα, είδες τον Άνθρωπο, που σύλωσε τα πόδια, για να κάνει το Χρέος του... Χαμογελάς και φωτίζεται το πρόσωπό σου.

Αντωνία Κιάκου

Κάλυμνος

ΑΘΩΟΣ ΠΑΡΑΒΑΤΗΣ

Γλυκοχάραξε. Μέσα στο σκοτεινό κελί, η μυρωδιά της μούχλας σκέπαζε τα πάντα. Ακόμα και τις φωνές.

- Γιατί είσαι εδώ συγγραφέα;
- Νίκο με λένε.
- Ποιο λάθος σε έφερε Νίκο;
- Είπα και έγραψα τα ανείπωτα και τα άγραφα.
- Και αυτό είναι κακό;
- Αν δεν αντέχεις την αλήθεια πώς θα φτάσεις στην ελευθερία;
- Τρέμω τι θα φέρει το αύριο, η ελπίδα όμως με κρατάει ζωντανό.
- Και τότε θα είσαι ελεύθερος;

Ο καφές είχε πια κρυώσει. Ώρα να βγει για λίγο αέρα. Έκλεισε την πόρτα πίσω του, δίχως να κοιτάξει.

Πάνω στο γραφείο του έμεινε μόνο ένα κιτρινωμένο και ξεθωριασμένο τεύχος αυτοβιογραφίας: "Νίκος Καζαντζάκης: Μια τομή στην ελληνική λογοτεχνία"

Γεωργία Κιζιρίδου

Θεσσαλονίκη

ΨΥΧΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΟΠΤΙΚΗ

- Λοιπόν, είμαι στη διάθεσή σας να σας ακούσω και να σας βοηθήσω. Τι σας φέρνει εδώ;

- Ξέρετε, τον τελευταίο καιρό νιώθω ότι πνίγομαι, ότι δεν μπορώ να ανασάνω όπως τον πρώτο καιρό που ήρθα στη Βιέννη. Μια ζωή προσπαθώ να μη φοβάμαι. Μάλιστα παροτρύνω όσους πιο πολλούς μπορώ μέσα από τα συγγράμματά μου να μη φοβούνται... Όμως φοβάμαι ότι απέτυχα παταγωδώς...

- Τι σας κάνει να το πιστεύετε αυτό;

- Προχθές μια γυναίκα με προσκάλεσε σπίτι της να περάσουμε το βράδυ μαζί, αλλά κίότεψα.

- Ας μιλήσουμε για τη σχέση σας με τη μητέρα και τον πατέρα σας, κατένεσε ο Σίγκμουντ.

Αλεξίνα Κλάδου

Ρέθυμνο

ΟΡΤΑΝΣΙΑ

- «Θέλω γλέντι όταν πεθάνω», είχε πει στην Ίριδα κάποτε. «Να πιείτε στην υγεία μου», συνέχισε γελώντας, φτάνοντας στη γκαλερί από το Saint-Germain-des-Prés.

Ήξερε ότι η Σούλα την αγαπούσε επειδή αγαπούσε το χρώμα, τον έρωτα, μιλούσε αλλιώς, είχε ζήσει αλλιώς, της έδειχνε και της μιλούσε για όσα στην πατρίδα ντρέπονται ή φοβούνται. Γι' αυτό και γαλλικά έμαθε, και πήγε ως εκεί. Το γλέντι της ζωής και του θανάτου να το χτίσει όπως ήθελε. Όμως, έχασε τη ζωή της, τον εαυτό της, πολύ πριν χάσει το σώμα της. Μύρισε τις ορτανσίες στο μνήμα και γέλασε λυπημένη. Η άνοια πρόλαβε το γλέντι.

Μαρία Κουιμτζόγλου

Ρέθυμνο

ΣΦΙΧΤΑ

- «Σφιχτά. Κράτα με σφιχτά, Μιχάλη μου. Ολημερίς περίμενα τη στιγμή που τα τρυφερά σου χέρια θα με πάρουν μακριά από αυτόν.»

Εκείνος την κοίταζε γλυκά με τα ήμερα καταγάλανα μάτια του.

- «Μη φοβάσαι μπλιο, Εμινέ μου. Εκείνος ο τύραννος δε θα σε ξαναγγίξει πια.»

Η Εμινέ δεν είχε ξαναδεί ποτέ τόσο τρυφερό και γλυκομίλητο άνδρα. Άλλωστε, όλο το χωριό 'λεγε "Τόσο καλοκάγαθος και ήσυχος άνθρωπος σαν τον Μιχάλη κανείς".

Ήταν σκοτάδι. Μοναχά το φεγγάρι έριχνε το φως του πάνω στα γυμνά κορμιά τους. Έκαναν έρωτα. Μπαμ. Αίμα ρυάκι έβρεξε τα ξανθά της μαλλιά.

- «Σ' αγαπώ. Για πάντα.»

Ο Νουρήμπεης την άρπαξε και την έσυρε στο σπίτι.

Γιώτα Κωνσταντάκη

Ρόδος

ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Σύντομα θα λιώσω... θα γίνω βορά σε σκουλήκια... θα με πνίξει η μαύρη γης...

Πέθανα κι ακόμα με καταριέστε μωρέ... με φοβάστε το δίχως άλλο...

Δεν θέλετε να μοιραστείτε τον Θεό σας, θαρρείτε πως σας ανήκει ο Μεγαλοδύναμος...

Θαρρείτε πως φυλακίζεται ο λογισμός του ανθρώπου...

Θαρρείτε πως βαθιές μετάνοιες και χρυσοί σταυροί θα σας φέρουν δίπλα του...

Με κουράσατε... πρέπει να φύγω...

Θα κρυφοκοιτάξω για στερνή φορά τον καπετάν Μιχάλη...

Θα χορέψω με τον Ζορμπά...

Θα πλύνω τα πόδια του Χριστού προτού τον σταυρώσετε για
δεύτερη φορά και θα αποκοιμηθώ ήσυχος...

Είμαι λεύτερος μωρέ... μ' ακούτε;

Λεύτερος...

Σεβαστή Κωνσταντινίδου

Κοζάνη

ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

Ξαναδιάβασε το γράμμα:

«Ελθέ ταχέως! Καλαμαρά μου, βρήκα μια πράσινη πέτρα! Τη σήκωσα στον ήλιο. Κατάφυτο λιβάδι που την κυκλώνει ερωτιάρικα η θάλασσα του ουρανού. Πρέπει να τη δεις! Ελθέ ταχέως! Ελπίζω ότι σταμάτησες να βουλιάζεις στις σκέψεις σου. Φοβούμαι ότι παραμένεις σκλάβος της μοναξιάς σου και είμαι πεπεισμένος ότι δεν θα έρθεις. Ωστόσο, λέφτερα κατακυλάει η χαρά στο αίμα μου και γω σε καλώ ξανά και ξανά. Γιατί λέφτερος, λέω γω τώρα, νογάται αυτός που τολμά να αγαπά. Ελθέ ταχέως, καλαμαρά μου!»

Πήρε τη βαλίτσα στο χέρι και κλείδωσε την εξώπορτα. Ένα γελάκι πονηρό έσκασε στο πρόσωπό του.

Εβίτα Κωνσταντίνου

Λεμεσός, Κύπρος

ΣΚΟΥΡΙΑΣΜΕΝΟ ΚΛΕΙΔΙ

05/11/1957

Σούρουπο στον Προμαχώνα Μαρτινέγκο.

Παραμέρισε τις πέτρες.

Σηκώθηκε ξαλαφρωμένος πια.

Νεκρική σιγή.

Ξεσκόνισε τα ρούχα του.

Ξεκίνησε να κατηφορίζει το λόφο με το δικό του ανατρεπτικό ρυθμό.

Διόλου δε φοβήθηκε, όπως πάντα.

Αλλωστε, το 'χε βαρύγδουπα δηλώσει.

Δεν ελπίζω τίποτα, δεν φοβάμαι τίποτα, είμαι λεύτερος.

Το δάκτυλο στην τσέπη γλιστρούσε ηδονικά στο καλογουλισμένο κλειδί με τη χρονολογία, 1983.

Η παράξενη φωνή στο κεφάλι επέμενε πως ήρθε η ώρα να μετακομίσει στο νέο του σπίτι.

- Τίνος είσ' εσύ;

- Γιος της Κρήτης.

Το σόι του κυρού μου αποσέρνει 'πο ένα χωριό που το λεν' Βαρβάρους. Κει πάω.

- Ιιι, άργησες κοπέλι! 40 χρόνια μουσαφिरαίους άφηκες εκείά.

Αμαλία Κωτσαδάμ

Χανιά

Ο ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ

Ανοιξε το βήμα του και κατευθύνθηκε προς τη θάλασσα.

Αγγιξε τον ουρανό με την επιθυμία να πετάξει.

Μόνο τους γλάρους κατάφερε να εισπνεύσει.

Ακούγοντας τον αέρα που εισβάλλει στα σωθικά

Σάσπισε.

Δεν ήξερε ότι δεν ήταν αυτός.

Αρχισε τότε να καταλαβαίνει

όλους τους ψίθυρους,

όλα όσα δεν ειπώθηκαν,

όλα όσα η φύση έδινε στον άνθρωπο

και δεν έβλεπε

δεν άκουγε

δεν ακουμπούσε

δεν μύριζε

και δεν γεύοταν.

Μα πιο πολύ, εκείνο, το μοναδικό, να νιώθεις ένα με όλα.

Και να βλέπεις, χωρίς να κοιτάς

να ακούς, χωρίς να ακούς

να ακουμπάς, χωρίς ν' αγγίζεις

να μυρίζεις, χωρίς να μυρίζεις

να γεύεσαι, χωρίς να δοκιμάζεις.

"Όταν είσαι ένα, δεν χρειάζεσαι τίποτα.

"Ένα με όλα" είπε "μόνο αυτό".

Άνοιξε τα χέρια

κι η καρδιά του πετάρισε

έτοιμη να πετάξει.

Κατερίνα Λάνο

Αθήνα

Ο ΠΡΩΤΟΣ

Είδα ένα νέο άντρα να στέκεται εμπρός μου. Ήταν Αυτός που έψαχνα σ' όλη μου την ζωή.

- «Χαίρε Νίκο», είπε εγκάρδια

- «Χαίρε Κύριε», είπα.

- «Σε τίμησα με την Φωτιά του Λόγου», είπε, «κι εσύ λιονταράκι του Θεού την μετουσίωσες σε πνεύμα ελευθερίας. Ήρθα να σου ζητήσω κάτι, αντέχει η ψυχή σου να ακούσει;»

-«Μάλιστα!» Απάντησα τρέμοντας.

- «Θέλω να απαρνηθείς για χάρη μου όλα σου τα έργα».

-«Μα Κύριε», είπα τραυλίζοντας, «εγώ είμαι το έργο μου... Ζορμπάς, Καπετάν Μιχάλης, Γκρέκος, Φραγκίσκος... Όλα τα πρόσωπα δικά μου».

- «Αποχαιρέτα τους καθρέφτες σου κι ακολούθα με», είπε.

Ξαφνικά όλοι οι κόσμοι μέσα μου έσβησαν. «Εγώ είμαι Εσύ», ψιθύρισε το μέσα μου και στιγμιαία είδα το αληθινό πρόσωπο εντός μου.

- «Θέλω να επιστρέψω στο Φως», είπα με λαχτάρα και ακολούθησα.

Θεοδώρα Λιακοπούλου

Μύρινα Λήμνου

ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ

Ο γδούπος της πόρτας που έκλεισε έκανε τον Άνθρωπο να αναπηδήσει. Πήρε βαθιές ανάσες και ξεκίνησε να ανεβαίνει τη σκάλα.

Χρόνια ολόκληρα είχε δοθεί σε αυτή την Εταιρεία. Κάθε όροφος κι ένα Τμήμα.

Τμήμα Διαχείρισης Ανθρωπίνων Αξιών, Τμήμα Ιδεολογίας, Τμήμα Εσωτερικής Υπέρβασης...

Τελευταία εργαζόταν στον προτελευταίο όροφο. Κάθε μέρα ανέβαινε ασθμαίνοντας τη σκάλα.

Όχι σήμερα. Σήμερα θα ανέβαινε στον τελευταίο όροφο, όπου θα συναντούσε τον Διευθυντή.

Ανεβαίνει. Έφτασε. Άνοιξε την πόρτα.

Ο Διευθυντής, χαλαρός, χαϊδεύοντας τη λευκή γενειάδα του, του είπε:

- «Κύριε Καζαντζάκη, δυστυχώς ...απολύεστε!»

Η πόρτα έκλεισε. Ο γδούπος έκανε τον Άνθρωπο να αναπηδήσει κι ένα θάρρος κατρακύλησε στη σκάλα.

Δήμητρα Λυμπέρη

Χανιά

ΕΓΩ Ο ΙΟΥΔΑΣ;

Περιμένω έξω από την πόρτα του ταξιδευτή-συγγραφέα. Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε στο σχολείο.

Έχω χτυπήσει το κουδούνι. “Θα με αναγνωρίσει;”. Και νά 'τος ανοίγει την πόρτα. Αμέσως με αναγνωρίζει! Βλέπεις το μαλλί!

Με καλοδέχεται. Νιώθω άνετα και τον ρωτώ:

- «Το φανταζόσουν ποτέ να είμαι εγώ, ο “Ιούδας”, ο εμπνευστής του συλλόγου στήριξης παιδιών Κένταυρος;»

- «Κένταυρος ο πληγωμένος θεραπευτής», ψιθυρίζει. Και πιο δυνατά μου λέει: «Ένα βάρος έφυγε από πάνω μου. Πάντα ανησυχούσα τι είχες απογίνει. Και πάντα σε θυμόμουν. “Σώπα, δάσκαλε, να ακούσουμε το πουλί” ... Κι εγώ ήθελα να το ακούσω, μα δεν μίλησα».

Ευμορφία Μαγαλιού

Λάρισα

ΠΑΣΧΑΛΙΑ

Ένας κόμπος ανέβηκε στο λαιμό μου. Πνιγόμεουν, έπρεπε να πάρω αέρα. Βγήκα τρέχοντας στη βεράντα. Ομίχλη είχε κρεμάσει γύρω από την τέντα. Δεν έβλεπα τίποτα. Δεν ήθελα καν να δω. Ένα περιστέρι πέταξε δίπλα μου και με τρόμαξε. Πάλι αυτά τα περιστέρια που βρωμίζουν τα πάντα, φώναξα δυνατά, και ανασήκωσα το κεφάλι προς τα πάνω. «Ο ανήφορος», μια λέξη που διέλυσε την καταχνιά. Ο ανήφορος είναι η απάντηση του παπα-Φώτη στην ερώτηση του Μανολιού «Και ποιος είναι ο σωστός δρόμος;». Ανάσανα βαθιά, ήρεμα, και μπήκα μέσα. Παιδί μου... Άνοιξα διάπλατα την αγκαλιά μου.

Δημήτρης Μάλλης

Σαλαμίνα

ΣΕ ΜΙΑ ΣΤΑΝΗ ΑΠΟ ΕΛΕΝΙΤ

Οι συκοφαντίες του παπα-Γρηγόρη εκτίναξαν στα ύψη την τηλεθέαση. Έγινες πρώτο θέμα. Έγκριτοι σχολιαστές, πολιτικοί με ήθος, μεγαλοδικηγόροι, ιερείς σε σταυρώνουν καθημερινά στα δελτία. Τα σχόλια στα social media στάζουν μίσος. Η απόφαση εκδόθηκε, καταδικάστηκες τελεσίδικα σε θάνατο. Τώρα στο παράνομο στοίχημα παίζουν τρελά ποσά. Ποιος θα σε ξεκάνει πρώτος: Ο δήμιος ή το εξαγριωμένο πλήθος;

Πιες μια γουλιά κρασί, Μανολιό, φάε μια μπουκιά ψωμί.

Τα παιδιά που οργάνωσαν την απόδρασή σου είναι πρόσφυγες. Σου χρωστούν ευγνωμοσύνη. Εδώ είσαι ασφαλής. Μπορείς να μείνεις όσο επιθυμείς.

- Θέλω να με φυγαδεύσετε στον Γολγοθά.

Μαρία Μαλταμπέ

Αθήνα

ΤΥΧΕΡΟ

Είχα τα τυχερά μου στη δουλειά. Από την πρώτη μέρα.

Βραδινό δρομολόγιο. Μια παρέα με σακίδια, μπαστούνια, νιότη παντού. Πέρασα για έλεγχο. Τελευταίο κουπέ. Ένας άντρας με καπέλο, ένα λεπτεπίλεπτο κορίτσι με μάτια όλο περιέργεια. Της μιλούσε παθιασμένα, κρατώντας ένα ροζ βάζο. Κηφισιά. Άδειασαν τα βαγόνια του «θεριού». Έμεινε το βάζο. Βγαίνω γρήγορα.

- "Οι σαρδέλες!", φώναξα.

Μιλούσε στη δεσποινίδα. «Έρωτας κεραυνοβόλος», σκέφτηκα.

- "Κύριε, οι σαρδέλες σας!", ξαναφώναξα.

Ούτε που γύρισε. Ο μηχανοδηγός είπε πως ήταν ο Νίκος Καζαντζάκης. Την άλλη μέρα είχα τραπέζι για τα καλορίζικα. «Φάτε! Μου τις δώρισε ο Καζαντζάκης!». Έγινε διάσημος στη γειτονιά.

Χρυσή Μανουσάκη

Ηράκλειο

ΚΙ ΑΝ ΣΟΥ ΤΥΧΕΙ;

Ανασηκώθηκε αθόρυβα για να μην ξυπνήσει τη γυναίκα του και κατηφόρισε πριν το χάραμα για το αγαπημένο του μέρος. Από εκεί αγναντεύει τα πιο κρυφά του όνειρα. Σήμερα όμως θα ήταν διαφορετικά. Στο παγκάκι καθόταν μια γνωστή φιγούρα. Πλησιάζοντας διέκρινε τον Καπετάν Μιχάλη. Ακίνητος και αμίλητος, φαινόταν χαμένος σε μύχιες σκέψεις. Φοβήθηκε να μην τον τρομάξει, αλλά πλησίασε όσο πιο διακριτικά γίνεται.

- «Ε, Καπετάνιο, Καλημέρα! Τι κάνεις εδώ αζημέρωτα;»

Η σιωπή και το απλανές του βλέμμα τον σόκαρε. Πριν προλάβει ο ίδιος να αντιδράσει, ο γέρος σηκώθηκε και έτρεξε προς τον γκρεμό φωνάζοντας:

- «Δε φοβάμαι τίποτα, δεν ελπίζω τίποτα, είμαι ελεύθερος».

Και έπεσε στο κενό.

Δέσποινα Μανωλακάκη

Ηράκλειο

ΜΕ ΚΑΤΑΝΥΞΗ

Φθινόπωρο, τέλη Οκτώβρη. Η γυμνή αμυγδαλιά ρίχνει την πρωινή σκιά της στο δωμάτιο της κλινικής. Εκείνος ψήνεται στον πυρετό.

- «Ελένη, πάρτε μολύβι και γράψτε», ψιθυρίζει. Μα στέκεται αδύνατη η υπαγόρευση.

Σαν μένει μόνος, ξανάρχεται αθόρυβα ο Φραγκίσκος, ανοίγει το παράθυρο και ψιθυρίζει της Μυγδαλιάς:

- «Αδελφή, μίλησέ μου για το Θεό».

Γυρίζοντας αποβραδīs στο δωμάτιο τον βρήκαν να χαμογελά· τα μάτια σφαλισμένα. Μα το βουργιάλι του κρεμασμένο στη ράχη της καρέκλας πλάι στο παράθυρο, ήταν γεμάτο ζωντανούς λευκανθούς αμυγδαλιάς ανάμεσα στα μισοτελειωμένα χειρόγραφα.

- «Μυρίζει άνοιξη, παρατήρησε κάποιος. Κι έσπρωξε μαλακά το τζάμι κλείνοντας έξω στη νύχτα το φθινόπωρο.

Διονυσία Μαργαρίτη

Ιωάννινα

ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

Ανοιξιάτικη μέρα. Καθόταν στην αυλή της καφετέριας, παρέα με τους κολλητούς του. Φωνές, κουβέντες και γέλια. Ακούμπησε τον καφέ στο τραπέζι. Κοίταξε στον πεζόδρομο. Πηγαινοέρχονταν περαστικοί και δυο τρεις ζητιάνοι.

- «Δώστε κάτι!»

Ένας από αυτούς τον πλησίασε. Φορούσε πλατό πουκάμισο και στο ένα του χέρι κρατούσε ανάποδα μια ρεπούμπλικα.

- «Ελεημοσύνη, αδέλφια!»

Έβγαλε ένα κέρμα. Το απίθωσε στη ρεπούμπλικα του ζητιάνου.

- «Λίγο απ' τον χρόνο σας. Ό, τι προαιρείστε», είπε εκείνος και του επέστρεψε τα λεφτά.

Τον κοίταξε έκπληκτος. Διέκρινε μια αστραπή στο βλέμμα του. Πριν από καιρό είχε ξεκινήσει ένα βιβλίο. Μόνο λίγες σελίδες είχε προλάβει να διαβάσει.

Μαρία Μαυρουδή

Μοίρες Ηρακλείου

Η ΦΥΣΗ ΕΜΠΝΕΥΕΙ

Άνοιξη χαρά θεού. Ο ήλιος που λάμπει στον ουρανό σε καλεί να παίξεις με τις ακτίνες του και να χαρείς μία βόλτα στην ολάνθιστη φύση. Χρώματα που σου φτιάχνουν τη διάθεση, αρώματα που σε μεθούν. Η φύση με τα χρώματα εμπνεύει. Να γράψεις, να δημιουργήσεις να μοιραστείς όμορφες σκέψεις. Άνοιξη πρέπει να ήταν όταν ο μεγάλος μας λογοτέχνης Νίκος Καζαντζάκης αποφάσισε να ασχοληθεί με τη δημιουργία υπέροχων αριστουργημάτων τα οποία έμειναν γνωστά στην ιστορία. Οι ήρωες της φαντασίας του ζωντάνεψαν και έγιναν οι πρωταγωνιστές και οι πρωταγωνίστριες υπέροχων λογοτεχνικών έργων.

Δέσποινα Μελέντη

South Woodham, Essex, U.K.

ΠΑΛΗΣ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Το τανκ βρισκόταν μπροστά στην πόρτα. Ο παπά Γιάνναρος, κρατώντας τα ράσα του για μη τον εμποδίζουν, έτρεχε απελπισμένος μια στον λοχαγό και μια στα παιδιά στα κάγκελα.

«Σταματήστε» τους φώναζε. «Ας μην αφήσουμε τον διάβολο να κυβερνήσει τον κόσμο».

Στα μεγάφωνα ακουγόταν βραχνή η φωνή του εκφωνητή:

«Είμαστε άοπλοι, είμαστε αδέρφια, δεν θα πυροβολήσετε τα αδέρφια σας».

Στις τρεις τα ξημερώματα το τανκ οπισθοχώρησε. Χάρηκε ο παπάς. Πίστεψε ότι τα παρακάλια του είχαν καταφέρει να σταματήσουν το κακό, ήταν όμως μόνο για να φουλάρει και να ορμήσει πάνω στην πόρτα.

Ο παπά Γιάνναρος βρέθηκε ανάμεσα στους πρώτους νεκρούς.

Βασιλική Μητράκα

Κοζάνη

Ο ΚΑΘΗΣΥΧΑΣΜΟΣ!

Καλά έκανα! Καλά έκανα και σε σκότωσα Εμινέ! Πως να ζήσω με τις τύψεις μου; Ολόκληρος Καπετάνιος και έφταιξα! Πρόδωσα. Έλειψα για λίγο στους Τούρκους και αυτοί; Χάρηκαν! Ίσως αν δεν σε είχα γνωρίσει, το μοναστήρι να υπήρχε ακόμα! Ίσως πάλι και όχι. Έτσι έπρεπε να γίνει Εμινέ! Για χάρη του μοναστηριού! Θα έρθω κι εγώ. Δεν θα το βάλω κάτω. Θα πολεμήσω με όλη μου τη δύναμη για την Κρήτη δεν θα υποταχθώ ποτέ...και όταν είναι η ώρα, θα έρθω να σας βρω όλους! Αντίο Εμινέ και μη μου κρατάς κακία! Να σε γλιτώσω ήθελα και το κατάφερα! Μα τώρα χωρίς το μοναστήρι είναι αλλιώς! Αντίο!

Ελένη Μητράκα

Θεσσαλονίκη

ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΞΕΡΕΙ...

Πολλά ρωτούσε και πολλά ήθελε να μάθει ο Ζορμπάς! Μα ποιος να του απαντήσει;

Πολλές οι ανησυχίες του και οι απορίες του μα δεν υπήρχαν απαντήσεις.

Κι αν υπήρχαν ποιος τις ήξερε;

Μπορεί ο Ζορμπάς να τα ένιωθε όλα αυτά από τον πόνο, από τη θλίψη. Να ήξερε τις απαντήσεις στις ερωτήσεις του μα να μη τις δεχόταν... Ποιος τις δέχεται; Η απώλεια ενός αγαπημένου μας προσώπου δημιουργεί πάντα ανεπιθύμητη ανησυχία! Έχασε την αγαπημένη του πως να συνεχίσει; Τι άλλο να ρωτήσει;

Δεν λύθηκαν οι απορίες του. Κανείς δεν ξέρει!

Δεν του απάντησα καν εγώ και η ποίηση!

Ξανθούλα Μιχαλοπούλου

Σιδηρόκαστρο

ΠΡΟΦΙΛ

Όνομα: Ν.

Εικόνα: Σίγουρα με τη Cherie μου... σάμπως να υπάρχω δίχως της;

Εξώφυλλο: Α, εδώ πιο εύκολο... του Ψηλορείτη την Άγια θέα... ή μήπως Ρουσία, αιώνια αγαπημένη που θέλω να γυρίζω;

Άβαταρ: Ποια εικόνα από τις χίλιες που 'χει ο άνθρωπος;

Βιογραφικό: Λέφτερος

Χόμπι: Να πολεμάω με 24 διαόλους στη σειρά για να πάρουν σάρκα οι σκέψεις μου...

Δουλειά: Ανήφορος, κατήφορος και στη μέση να ψάχνω το Θεό, το δικό μου, τον προσωπικό...

Ωραία, τα συμπλήρωσα.. δεν ήταν δα και τόσο δύσκολο. Μου πήρε μόνο 74 χρόνια...

«Τι σκέφτεστε», ρωτάει.

Όφου... δε χωράει ο Νους μου σε πλαίσιο... φέρε μου χαρτί...

Αλεξάνδρα Μόζα

Θεσσαλονίκη

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

- Μη, στο μάρμαρο!

- Γιατί ρε μπρο;

- Είναι μνήμα!

- Και; Είχα μια σκασίλα! Ωχ, τι γράφει; Είναι ελεύθερος; Φυσικά, ρε μπρο, αχαχαχα... αφού είναι πεθαμένος! Ελευθερώθηκε για πάντα, φίουουου... αχαχαχαχα...

- Το είπε όσο ζούσε.

- Σιγά το πράμα, ρε φίλε! Όλοι δεν είμαστε ελεύθεροι λίγο-πολύ;

- Δε φοβάται και δεν ελπίζει τίποτα.

- Ενώ εγώ φοβάμαι μην κοπώ στο μάθημα της ηλίθιας που μας έφερε εδώ, ούτε επιτρέπεται να κολλήσω τσίχλα στο μάρμαρο, άρα δεν είμαι ελεύθερη;

- Ρε μωρό, μιλάει για ανώτερο επίπεδο ύπαρξ...
- Να σου πω; Το 'χετε κάψει εσείς οι φλώροι, ε; Πάμε να φύγουμε, σπάστηκα τώρα!
- Μηρη... την τσίχλα!

Ιωάννης Μπαχάς

Θεσσαλονίκη

ΝΕΚΡΟΣ ΓΑΜΟΣ

Τα νεκροταφεία δεν με φοβίζουν, όμως δεν αρνούμαι πως με επηρεάζουν σωματικά. Σαν γάτος που περιμένει επίθεση, οι τρίχες στο σβέρκο μου σηκώνονται και οι μυς μου γίνονται σχοινιά караβίσια. Δεν πρέπει έτσι να είναι ένας γαμπρός και ούτε στην εκκλησιά της πόλης των νεκρών να παντρεύεται. Μα μόνο εδώ, των λαιμαργων ματιών και των διχαλωτών γλωσσών τους ο χορός, κοπάζει, και ο αχός δεν θα ταραξεί τον πατέρα. Η Γαλάτεια με προσμένει μέσα, εκεί που σαπίζουν τα στεφάνια του νεκρού και μόνο γαμήλιο τραγούδι το μοιρολόι μιας μάνας από τον νιόσκαφτο του γιού της τάφο απ' έξω.

Ρένα Μπότσιου

Θεσσαλονίκη

Η ΑΠΟΡΙΑ

Στο μουσείο τα μάτια του παππού έγιναν κίτρινα. Σαν τις νεραγκούλες της Κρήτης, σαν τα γράμματα της πρώτης του γυναίκας που μ' άλλο όνομα γεννήθηκε και μ' άλλο πέθανε. Μπροστά στην προθήκη διάβασε: «Ενθυμήματα εκ των επιβιωσάντων Πολωνοεβραίων των στρατοπέδων συγκεντρώσεως...».

- «Κοσμά», είπε και το χρώμα της φωνής του ήταν κίτρινο. Στην προθήκη ρούχα, παπούτσια και μια κίτρινη νυχτικιά..., κρεμασμένη..., η νυχτικιά. Εκεί που κανονικά θα πρόβαλλαν τα πόδια:

"Post-war nightgone. It belonged to Noemi - Chrysoula. Donated by her husband Kosmas after she committed suicide".

- «Παππού, εσύ είσαι! Γιατί;»

- «Γιατί δώρισα στο μουσείο τη νυχτικιά ή γιατί αυτοκτόνησε;»

Γιώτα Μπούρα

Χανιά

ΠΡΟΣΓΕΙΩΣΗ

Δεν άντεξε να περιμένει.

Φόρεσε βιαστικά τα φτερά και πέταξε χωρίς να το σκεφτεί. Δεν ζήτησε την άδεια κανενός. Για πρώτη φορά έκανε το δικό του. Τότε τα είδε όλα. Θάλασσες και βουνοκορφές, ελιές κι αμπέλια, άνθρωποι και ζώα γίνανε ένα.

Κι αυτός πάνω από όλους κι από όλα.

Αυτό δεν ήθελε; Ελευθερία.

Αυτό ήθελε;...

Τα φτερά είναι στην ψυχή μονολόγησε.

Δεν είμαστε όλοι γεννημένοι για να πετάμε, κάποιος πρέπει να ριζώσουμε σαν τις ελιές μας, να σώσουμε τούτο τον τόπο που αγαπάμε.

Δεν το ξανασκέφτηκε. Σαν θυμήθηκε την Κρινώ και τον πατέρα του όλα βρήκαν τη θέση τους.

Κατέβηκε απότομα και άφησε στη ρίζα μιας ελιάς τα κέρνα φτερά του Ίκαρου.

Ο μικρός Χάρης ήταν πια λεύτερος.

Νικητούλα Μπριντάκη - Μακρυγιωργάκη

Ηράκλειο

ΤΟ ΔΙΛΗΜΜΑ

Είχαν συναντηθεί για έναν τελευταίο καφέ, κάτω από τον ανοιξιάτικο ήλιο των Καννών. Λίγη ξεγνοιασιά μετά τη χθεσινή, γεμάτη αγωνία, μέρα. Οι σύντροφοί τους, ακόμα να φτάσουν. Ήταν μόνοι. Εκείνη έφτιαξε το μαντήλι της και γύρισε προς το μέρος του ναζιάρικα.

- «Χθες βράδυ, είπες μπράβο στον Τζούλη, αλλά, εγώ ...πλησίασα τη δική σου Κατερίνα;»

Γύρισε κι αυτός, την κοίταξε. Χαμόγελο πλατύ άνοιξε στο πρόσωπό του.

- «Αχ και να' μουν πάλι είκοσι!»

Το γάργαρα γέλιο της ταξίδεψε με το ελαφρύ αεράκι... Τίναξε το κεφάλι πίσω...

- «Τι θα 'κανες;»

Βήματα ακούστηκαν. Η Ελένη με τον Ντασέν πλησίαζαν!

Έταμπελ Νιώπα

Βέροια

ΑΝΗΦΟΡΟΣ

Απέναντι ο Γιούχτας. Ο ήλιος, μεστός και ολοκίτρινος, θαμπώνει τον τόπο. Ένας εργάτης, κατεβαίνει το ύψωμα. Στην τσέπη του κρατά τις σταφίδες. Είναι οι αγαπημένες του. Με το ένα χέρι, σαν γράμματα, τις στοιχίζει σε κάθε βήμα πίσω του για να βρουν οι επόμενοι το δρόμο. Στο άλλο χέρι -της καρδιάς- κρατάει ολόχαρες παπαρούνες. Τελευταίο, το περιγράμματά του, μπερδεύεται κι αυτό με τον ήλιο. Αδύνατο να ξεχωρίσει πια. Στο ύψωμα, έμεινε ο τάφος ανοιχτός. "Δεν φοβάμαι τίποτα, είμαι λέφτερος", σκέφτηκε και συνέχισε.

Έτυχε ένας άνθρωπος στο διάβα του. "Χαίρετε Νίκο", του είπε. Εκείνος μειδίασε ελαφρά και κούνησε το κεφάλι με συμπάθεια. Όλο και ξεμάκραινε. Έμειναν πίσω, διψασμένα, τα οράματά του να γιομώνουνε τον κόσμο.

Άρτεμις Νταγιαντά

Άγιος Νικόλαος Λασιθίου

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ

Καβάλα σε ένα γαϊδουράκι αποστεωμένο και μπαρουτοκαπνισμένο έφτασε σ' αυτόν τον τόπο. Φορούσε κείνο το λευκό πουκάμισο, που γάριασε θαρρείς από την αντανάκλαση του φωτός στις πέτρες. Και κείνα τα μεγάλα του γυαλιά, τα μαύρα, που κάλιο ήταν σήμερα να τα 'χε ξεχασμένα.

«Υπήρξε πράγματι εδώ ζωή» αναρωτήθηκε! Τα μάτια γυάλισαν και τα χέρια σφίχτηκαν. «Πρέπει να κάμω πάλι τη δουλειά μου!» «Πόσοι;» «Πόσα;»

«Πράμα δεν επόμεινε». «Άνθρωποι, ζώα, σπίτια μια στάχτη ζυμωμένη με δάκρυα».

«Σκύλοι Γερμανοί, γιάντα δεν επείρατε και τη σκοτεινιά μαζί σας!», κραύγασε ο Νίκος, ο επιθεωρητής.

Μα το καθήκον είναι καθήκον.

Αθηνά Ορφανουδάκη

Χανιά

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Με λόγια αιχμηρά και άβολες αλήθειες ξυπνούσες τον κόσμο που θέλαν να κοιμίζουν. Με ψέματα και κατηγορίες προσπαθούσαν να σε σταματήσουν, ήταν πολύ μικροί μπροστά σου. Για πάντα την φωνή σου θα ακούν.

Ιωάννης Παλαμάς

Σητεία

ΝΑ ΜΠΕΙ ΚΑΝΕΙΣ Ή ΝΑ ΜΗ ΜΠΕΙ;

Έστεκε όρθιος μπροστά στην είσοδο κι έδειχνε να μονολογεί χειρονομώντας αόριστα.

Βλέποντάς με να τον παρατηρώ έντονα, ο Άγγελος που με συνόδευε μου εξηγεί πως πάνε χρόνια τώρα που στέκεται στο κατώφλι περήφανος κι αναποφάσιτος. Επαναλαμβάνει πάντα τα ίδια λόγια:

"Ω, τι μεγαλειώδες συναίσθημα να 'σαι μπροστά στην πύλη της παράδεισος και να λες στον εαυτό σου: θέλω μπαίνω, θέλω δε μπαίνω. Δίχως πίστη μήτε φόβο κι ελπίδα καμιά, είμαι λεύτερος!"

Κάποιοι λένε πως ήταν διάσημος εκεί κάτω. Όμως πάμε τώρα, ο Άγιος μας περιμένει.

Άννα Πάου

Χώρα Καλόμνου

ΠΙΝΟΝΤΑΣ ΡΑΚΗ ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΟ

Το Φόδελε μύριζε πορτοκάλι κείνο το απόγευμα. Περβόλια, νερά. Πρωτομαγιά, είχαμε πάει στο χωριό. Μια παρέα αγοροκόριτσα κατηφόριζε τον αμαξιτό. Η Βασιλική, πέρδικα χαμηλοβλεπούσα κακάριζε. Παιδούλα με ροδαλά μάγουλα και στάχνα στα μαλλιά. Έφηβη πορτοκάλι ζουμερό. Γυναίκα ποθητή με κόκκινα αιματοβαμμένα χείλη. Πειρασμός ακατανίκητος.

- «Δυο ρακές», παράγγειλε ο παραγιός.

Ο κυρ Νίκος έγνεψε καταφατικά. Πήρε το πακέτο με τα τσιγάρα. Κι έγραφε μурμουρίζοντας. Η επιθυμία Σου κυλά στο αίμα μου. Η παρουσία Σου γκρεμίζει την ψυχή μου. Η αναπνοή σου, θηλιά στο λαιμό μου. Αέρας που σκορπίζεται. Νεράιδα που 'χασες το κεφαλομάντηλο σου. Γαζία και γιασεμί μεθυστικό. Πώς να σε ονομάσω; Αλήθεια, Ψυχή, Αγαπημένη, Μητέρα, Μαγδαληνή, Μαντόνα;

- «Δεν κατέχω ήντα μου λέεις, αφεντικό».

- «Λειψός ο άνθρωπος. Ζητά το Άλλο του μισό», είπε ο κυρ Νίκος πίνοντας μονορούφι τη ρακή κάτω από το πλατάνι.

Μαρίνα Παπαγιαννάκη

Αθήνα

ΝΤΕΖΑΒΟΥ

- «Δεν φωνάζεις και καμιά φίλη σου;» είπε ο Ζορμπάς ξερογλείφοντας τα χείλη του. «Μικρό μου φαρφουρένιο βάζο, έλα να σου εκπληρώσω την ύπαρξη με ηδονή», συλλογίστηκε βαριανασαίνοντας.

Οι άλλες έσπευσαν στον ήχο του καλέσματός της.

Η μορφή της άλλαξε. Ο τόπος σκοτεινίασε. Τα μαλλιά της έγιναν φίδια.

- «Μπορώ να δω ό,τι σκέφτεσαι, μισογυνιστικό σκουλήκι!» βρόντηξε η Μέγαιρα με μάτια πύρινα, γεμάτα αρχέγονη οργή. «Η ξεκινάς υπερεντατική ψυχοθεραπεία ή την επόμενη φορά θα καλέσω το μάγναστρο αντί τις αδελφές μου!»

Και μ' αυτά οι Ερινύες πέταξαν μακριά. Για τώρα.

Γιάννης Παπαγιαννάκης

Ηράκλειο

ΜΠΛΟΚΑΡΙΣΜΑ

Η ώρα περνούσε και 'γω χτύπαγα τα δάκτυλά μου στο γραφείο. Κοιτάζω γύρω και τα μάτια πέφτουν στην βιβλιοθήκη. Σαν φάντασμα ξεπηδάει και στήνεται μπροστά μου, με Κρητικά ρούχα και ζωσμένος άρματα. "Αναντρανίσου! Πάλευγε, πολέμα!" Μετά, άλλος: "Λίγη τρέλα θες!" και χορεύει πηδώντας. Τέλος έρχεται ο Δημιουργός, ήσυχα καπνίζοντας την πίπα του. "Να δουλεύεις πολύ, να μαθαίνεις. Πάντα ν' ανεβαίνεις..." Σκέπτομαι, το κεφάλι μου στα χέρια. Καμία έμπνευση. Εάφνου η γάτα πηδάει στο γραφείο και κάτι ξυπνάει μέσα μου. Ανοίγω την αυλόπορτα, πίνω λίγο καφέ και αρχίζω: ο δρόμος είναι προσωπικός...

Μαρία Παπαδάτου

Αθήνα

ΛΕΥΤΕΡΟΙ

- Δάσκαλε, επιτέλους σε βρίσκω!

- Αν δε διψούσε τόσο η ψυχή σου, έστω και τώρα, θα 'μαστε ακόμη άγνωστοι. Ότι δεν συνέβη ποτέ, είναι ότι δεν ποθήσαμε αρκετά.

- Σχώρα με Δάσκαλε, πάντα φοβόμουν μη δεν έπραξα σωστά... Μήπως ο γάτος μου, ο Ζορμπάς, ήτανε προσβολή για τον δικό σου...

- Γάτο τον έκαμες ωρέ τον Ζορμπά μου; Τι σόι γάτο;

- Γάτο καλό! Λιμανίσιο, πελώριο και μαύρο. Έμαθε σ' έναν γλάρο να πετάει.

- Τόνε έφτασε στο χείλος του γκρεμού;

- Ναι Δάσκαλε. Δίκιο είχες. Κοίταξε ο γλάρος τον φόβο του κατάματα, και εκείνος έφυγε. Και τόλμησε. Ρίχτηκε στο κενό.

Ο Δάσκαλος χαμογέλασε.

Μαρία Παπαδοπούλη

Ιεράπετρα

ΑΘΙΒΟΛΗ

Είχα φτάσει αργά στο πανηγύρι με το σαντούρι μου. Το απόθεσα απαλά σε ένα τραπεζάκι χαϊδευοντάς το. Έπειτα άρχισα να παίζω ένα σκοπό και γύρω μου πολλοί. Αλλά δεν έβλεπα, δεν άκουγα. Όταν τέλειωσα, έπεσε το μάτι μου σ' αυτόν. Ήσυχος, πολλά φρόνιμος μου φάνηκε. Καθόταν σε μια καρέκλα. Τον πλησίασα θαρρετά. Ξεκίνησα τις ιστορίες μου. Γέλασε και είπε να με κεράσει. Δέχτηκα το κέρασμα. Η συζήτησή μας κράτησε για πάντα, την άκουσαν πολλοί. Ζήσαμε πολλές ζωές, πήγαμε σε πολλές χώρες, ζούμε ακόμα και λέμε για τον έρωτα, την τέχνη, την ομορφιά του κόσμου.

Ευαγγέλια Παπαδοσηφάκη

Παλαιό Φάληρο

1914

Με τον Άγγελο είμαστε στο Άγιον Όρος σχεδόν σαράντα μέρες.

Διαβάζω Δάντη. Διαβάζω Βούδα. Διαβάζω τα Ευαγγέλια.

Περπατάμε και συζητάμε το όνειρό μας για μια νέα θρησκεία..

Σήμερα όμως πήρα το μονοπάτι ριζά στα θεόρατα βράχια και φτάνω στην άκρη του Άθωνα.

Στο χείλος του γκρεμού, ξανοίγω το χάος και γράφω στο τευτέρι μου:

Σα δεν φτάσει ο άνθρωπος στην άκρη του γκρεμού, δεν βγάζει στην πλάτη του φτερούγες να πετάξει.

Από κάτω μουγκρίζουν οι καιροί μια φοβερή φουρτούνα.

Αγγελική Παπαθανασίου

Ίλιον, Αθήνα

ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ

Το σπίτι του παππού στην Αίγινα, ήταν μικρό, λιτό. Με θέα το απέραντο γαλάζιο. Μια ξύλινη χειροποίητη βιβλιοθήκη γεμάτη με τα βιβλία του Νίκου Καζαντζάκη, δέσποζε στο μικρό χώρο. Ήταν ο θησαυρός του.

Μικρό παιδί ο παππούς στην κατοχή, πήγαινε συχνά για θελήματα στο σπίτι του συγγραφέα. Στο «Κουκούλι» όπως το αποκαλούσε ο συγγραφέας.

Τον θαύμαζε ο παππούς. Πάντα κάτι έγραφε ή διάβαζε. Μια μέρα, λίγο πριν αφήσει το νησί για να γυρίσει στην Αθήνα ο Καζαντζάκης, χάριδεψε το κεφάλι του μικρού παιδιού λέγοντας: Φτάσε όπου δεν μπορείς. Και ο παππούς το έπραξε.

Ιωάννα Παπασιδέρη

Ηράκλειο

ΤΑ ΘΕΛΩ

Η χήρα έτρεξε μακριά. Γλίτωσε από το αιμοβόρο πλήθος. Στο άλλο χωριό δεν την ήξερε κανείς. Εκεί θα...

Μα δε είχε πια γούστο.

Παρασκευή Παπαστεργίου

Κως

ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η ιστορία ενός κοριτσιού που μαζεύει βότσαλα στην ακροθαλασσιά. Δίπλα σε ένα ριζωμένο δέντρο που αγναντεύει την Αλικαρνασσό. Το κορίτσι παίρνει στα χέρια του τα βότσαλα και προχωρά. Δυο άντρες την πλησιάζουν. Ο ένας δικαστής βαστά στα χέρια του μια ζυγαριά. Την ακουμπά στην άμμο.

Ο άλλος εμποράκος. Βαστά ένα πουγκί με νομίσματα. Το αφήνει στην μια πλευρά της ζυγαριάς. Το κορίτσι πλησιάζει και αφήνει στην άλλη άκρη της ζυγαριάς ένα βότσαλο. Ακούγονται φωνές. Σταυρώστε την.

Ο ήλιος θα βγει από τα κλαδιά του δέντρου. Και ο Χριστός θα ξανασταυρωθεί από το χέρι του δικαστή.

Βιργινία Παπατρέχα

Αθήνα

ΓΙΑΤΙ;

Το κελί είναι υγρό και σκοτεινό. Έχει κουλουριαστεί σε μια γωνιά εξαντλημένος, κρυώνει. Αντέχει την πείνα, η δίψα όμως είναι ανυπόφορη. Στον καρπό του παραμένει σφιχτά δεμένο το μαντήλι της. Την ησυχία του κελιού διακόπτει η φωνή του πατέρα του, που αντηχεί ξανά μες στο μυαλό του.

«Γιατί;»

Δεν τολμούσε να ομολογήσει, πως το μόνο που αποζητούσε, ήταν να τη συναντά τυχαία, στη βρύση, στην πλατεία του χωριού, στον αγρό που έβοσκε τα πρόβατα του.

«Δε μ' άκουσες, όταν σε εκλιπαρούσα να φύγεις! Αρκούν τα μάτια της, για να θυσιαστείς για όλα τα δεινά τούτου του κόσμου Μανωλιό μου;»

Άλκηστη Παρχαρίδου

Καστοριά

ΜΑΝΤΑΜ ΟΡΤΑΝΣ

Ο Μήτσος από το Μπουχίν απηύδησε με τις δυσκολίες της διαβίωσης στον τόπο του και αποφάσισε να ξενιτευτεί. Ο Αλέξης Ζορμπάς τον περίμενε απ' έξω για να φύγουν.

Η Ολυμπία οδύρονταν ξέροντας ότι θα μείνει πίσω.

- «Γιατί κλαις;»

- «Έέρεις»

- «Θα έρθεις; Αργείς!» φώναξε απ' έξω ο Ζορμπάς.

Έμεινε πίσω ο Μήτσος για τα δακρυσμένα μάτια της Ολυμπίας.

Ο Αλέξης συνέχισε μόνος το δρόμο. Όταν έφτασε στο ορυχείο η Ολυμπία του είχε στρωμένο το καλύβι και ζεστό φαΐ στο τραπέζι.

- «Με είχαν γαμήσει το κέρατο! Δεν άντεχα άλλο! Από δω και πέρα θα με λένε Ορτανσία».

Μαρία Πασλή

Αθήνα

ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Κι ήτανε άνοιξη στη Λυκόβρυση κι ήταν όλα ανθισμένα. Κι ο Μανωλιός δίπλα στην Κατερίνα γελαστός. Και τα πεθαμένα παιδιά, τώρα ζωντανά, χορτάτα να βγαίνουν απ' το σχολειό και να παίζουν. Κι ο δάσκαλος να τα καμαρώνει. Κι ο Γιαννακός σεργιανούσε με το γαϊδουράκι του. Κι οι άντρες δούλευαν τα χωράφια του Πατριαρχέα. Μύριζε ο τόπος ψημένο ψωμί και μαγειρεμένο φαγητό. Πιο κει η Μαριωρή στρουμπουλή και ροδαλή στο μπράτσο του Μιχελή. Κι ο παπα-Φώτης νέος είχε πετάξει το ράσο και τον κέρναγε νερό απ' το σταμνί της η Ραχήλ.

Ο παπα-Φώτης ξύπνησε στο κελί του κι άρχισε να κλαίει. "Έτσι πρέπει να ναι η παράδεισος. Να χει καθένας αυτό που αγαπά, χωρίς να θέλει παραπάνω."

Βάσια Πασπάλη

Αθήνα

ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΜΕΡΑ

Στις 18 Φεβρουαρίου 1564 πέθανε ο μεγάλος ζωγράφος Μιχαήλ Άγγελος σε ηλικία 88 ετών.

Στις 18 Φεβρουαρίου 1883 γεννήθηκε στην Κρήτη ο Νίκος Καζαντζάκης του Μιχαήλ, μεγάλος έλληνας συγγραφέας.

Στις 18 Φεβρουαρίου του έτους 1934, γεννήθηκε κι ο μπαμπάς μου, ο Μιχάλης, που του άρεσε να ζωγραφίζει και να φτιάχνει και αγάπησε την Καίτη, βέρα κρητικιά.

Και τώρα εγώ, το παιδί της Καίτης και του Μιχάλη, σκέφτομαι αν υπάρχει κάποια μεταφυσική συσχέτιση ανάμεσα σε αυτές τις οντότητες.

Στην εφηβεία πάντως, φορούσα ένα μπλουζάκι με στάμπα: "Δεν ελπίζω τίποτα, δε φοβούμαι τίποτα, είμαι λέφτερος". Δε μου φαίνεται τυχαίο.

Μαρία Πολυδωροπούλου

Μελβούρνη, Αυστραλία

Η ΦΛΟΓΑ ΤΗΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ

Σαν ένας άλλος Οδυσσέας ξεκινάει το ταξίδι της περιπλάνησής του. Δουλεύει, αγωνίζεται, λυπάται, είναι ανήσυχος, είναι απαρηγόρητος.

"Μου φαίνεται θα πεθάνω αν μείνω πολύ σε ένα μέρος. Πρέπει να μετατοπιστώ για να βρω λίγο από τον εαυτό μου να ξεχάσω την φριχτή εντολή που έδωσα στον εαυτό μου και δεν μπορώ να εκτελέσω". είπε στον καλύτερο του φίλο. Έπειτα ταξίδεψε πολύ, γνώρισε νέους κόσμους, διαφορετικούς πολιτισμούς και τα έβαλε όλα μέσα σε 33.333 στίχους και τέλεψε το έργο του.

Αφροδίτη Προκόπου

Ανεμόεσσα, Λήμνος

ΙΔΙΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Ψηλός, ασπρομάλλης, αδύνατος ο Ζορμπάς, περπατά ξυπόλητος πάνω στα χαλίκια της Κρητικής γης. Τα πόδια του όπως και τα χέρια του άντεχαν στις κακουχίες. Μπήκε στην ζεστή αγκαλιά της θάλασσας χωρίς να λογαριάζει το βάρος από τα ρούχα του... ήθελε να ξεχάσει, να βγάλει από το μυαλό του την Νούσια. Τον τυραννούσε τις τελευταίες μέρες, ερχόταν συνέχεια στην σκέψη του. Έζησαν μαζί για κάποιους μήνες ευτυχισμένες στιγμές. Στο μυαλό του τριγυρνούσε η ιδέα του φευγιού, η ζωή όμως του τα έφερε ανάποδα και η Νούσια έφυγε. χωρίς καν να τον χαιρετήσει. Την συγχώρησε, τον πόνεσε αλλά την συγχώρησε γιατί ήταν ίδιοι χαρακτήρες. Απλά πρόλαβε και έφυγε πρώτη!

Σταματία Ράζου

Παλλήνη

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ελένη μου, είσ' έτοιμη να μ' ακολουθήσεις στη Ρωσία; Θα γνωρίσεις μαζί μου δυσκολίες και φτώχεια, μα για ένα να 'σαι σίγουρη: μαζί μου δε θα πλήξεις ποτέ!

Γρικάω το, το βάρος της απόφασης μεγάλο... άμε στην Έλσα στο Ντύσσελντορφ και ρώτα τη για μένα κι ό,τι σου κόψει πράξε.

Στο γυρισμό στην Αίγινα, στην κατοχή, στην πείνα, συ με κράτησες στη ζωή με το συσσίτιο των φυλακισμένων. Τη δική σου πείνα έθρεφε η αγάπη σου. Εφτά φορές δακτυλογράφησες τους 33.333 στίχους της Οδύσσειάς μου.

Η έμπνευσή ατέλειωτη μ' εσένα δίπλα μου... μα κόπηκε άξαφνα ένα χάραμα σαν κινήσες για τον κόσμο των αγγέλων παίρνοντας μαζί τη βέρα που χαραγμένο δεν είχε "Νίκος" μα "Άγγελος".

Καλλιόπη Ράικου

Νέα Σμύρνη

Η ΖΗΛΕΙΑ

Μουγγός βγαίνει από το νεκροταφείο. Του λείπει ήδη. Ξέρει ότι αρχίζουν νέες περιπέτειες μ' αυτόν. Θυμόταν όλα τα ονόματα των ναυάρχων καθώς και το πατσουλί του καθενός. Αιθήρια ύπαρξη η κυρά του με ανασηκωμένη μύτη και φινέτσα. Τούτος δω, ο τελευταίος την κοροΐδευε. Μέχρι ότι θα της έφερνε το φάρμακο της αντιγήρανσης. Άξεστος τσέλιγκας και γυναικάς.

- «Τι με κουνάς έτσι πέρα-δώθε στις χερούκλες σου; Ζωντανός είμαι. Ζαλίζομαι. Και να ξέρεις ότι η κυρά μου δεν είχε πρόβλημα να κοιμάται μόνη της, χωρίς άντρα.»

Ο παπαγάλος είχε μπήξει τα νύχια του στην κοσμοθεωρία του. Ο Ζορμπάς κοντοστάθηκε. Ο ήχος του κλουβιού ακούστηκε να πέφτει στο έδαφος.

- «Barbare... barbare... barbare...»

Βασιλική Ρηγάτου

Πάτρα

ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ

Τον έβαλαν στο ναυλωμένο αεροσκάφος της Ολυμπιακής. Δεν ήθελε άλλο να μείνει στην Αθήνα. Λαχταρούσε να βρεθεί στον τόπο του, το Ηράκλειο. Μια αίσθηση αγαλλίασης τον πλημμύρισε σαν μύρισε ντόπιο χώμα. Τον αγκάλιασαν τα βουνά, η φύση, η θάλασσα. Ένιωθε πως ήταν έτοιμος να επικοινωνήσει τις ιδέες του με όλους. Δε φοβόταν. Τον οδήγησαν στον προμαχώνα. Είχε έρθει η ώρα. Κόσμος είχε μαζευτεί. Δεν ήλπιζε τίποτα πια. Ήταν σίγουρος για τον αντίκτυπο του έργου του. Πήρε μια βαθιά ανάσα και παραδόθηκε. Θα ήταν για πάντα ελεύθερος.

Λόπη Ρωμανά

Αθήνα

ΤΕΣΣΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Αχ! Σάντσο δυνάμωσε το, είναι από τα αγαπημένα μου.
- Το αγριολούλουδο, πολύ ωραίο τραγούδι.
- Τι φωνάρα ήταν αυτός ο Καζαντζάκης! Δεν καταλαβαίνω τι τους έφταιξε και θέλαν να τον αφορίσουν.
- Μα κύριε μου, δεν είναι ο Καζαντζ...
- Εγώ πάντως τρελαίνομαι να τον ακούω «... κι αν χιονίζει και αν βρέχει το αγριολούλουδο αντέχει!!!» Άνοιξε τα χέρια του όσο του επέτρεπε η τσαλακωμένη πανοπλία του και άρχισε να στροβιλίζεται αδέξια, ενόσω η στριγγή φωνή του έκραζε «Δώσε κι άλλο! Δώσε κι άλλο!»

Μαίρη Σάββα

Λαγονήσι

ΑΔΕΙΟ ΤΟ ΜΑΝΤΡΙ ΑΠΟ Τ' ΑΔΙΚΟ

Πώς να μιλήσω εγώ για τα σημαντικά; Ένας απλός βοσκός είμαι. Κάθε χρόνο στο έθιμο πιστός. Κουβαλάω στην πλάτη τον σταυρό και τον σέρνω πάνω στο λόφο. Αγόγγυστα. Υπομονετικά.

Δεν έκλαψα όταν τα παιδιά μου πετούσαν πέτρες. Μόνο τη στιγμή που φάνηκαν οι πρόσφυγες μου τρέξαν δάκρυα καυτά. Ήταν ρακένδυτοι, άρρωστοι, κατατρεγμένοι.

Δεν το δέχεται Άνθρωπος αυτό. Να μη ξεσηκωθεί η ψυχή ενάντια στ' άδικο; Ούτε τα ζώα μου δεν το δέχονται τ' άδικο. Αν διψάσουν τα μισά, θα πέσουν όλα μαζί πάνω στην πόρτα. Το μάνταλο θα ανοίξει. Θα ξεχυθούν τρέχοντας απ' το μαντρί να πάνε για νερό.

Γιώργος Σαμαρόπουλος

Καλλιθέα Αττικής

ΜΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΟΥΣΙΑ: ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

- Στέλιος (τραγουδά): Δύο πόρτες έχει η ζωή...
- Πέτρος: Καζαντζίδης, έμπα !
- Νίκος (απαγγέλει): Δεν ελπίζω τίποτα, δεν φοβούμαι τίποτα, είμαι λέφτερος...
- Πέτρος: Καζαντζάκης κάνε άλλους δέκα γύρους !

Ελισάβετ Σατσόγλου

Θεσσαλονίκη

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Ο Θεός ήθελε οπωσδήποτε να του δώσει μια δεύτερη ευκαιρία.

Τον ζωντάνεψε και τον έστειλε, 32 χρονών ακριβώς (Θεός είναι ό,τι θέλει κάνει) στο σπίτι της μαντάμ Ορτάνς. Κηδεία είχανε. Μια χαρά. Στα λημέρια του. Για την κηδεία εννοώ.

Ήταν ένας τύπος εκεί, ο Ζορμπάς, και άντε όπα και όπα. Χορό να δεις. Ήταν και ένας Νίκος δίπλα του και εκστασιαζότανε. Μα τι μπουρδες είναι αυτές, σκέφτηκε. Βγήκε έξω ξάπλωσε κάτω από έναν ευκάλυπτο πήρε το πιστόλι και πυροβόλησε ίσια στην καρδιά του.

Αυτός ο Καρυωτάκης δεν σώζεται με τίποτα, είπε ο Θεός.

Σοφία Σεκέρογλου

Αθήνα

ΠΟΛΕΜΑ !

Ποιος είσαι εσύ που θα κουβαλήσεις τις έγνοιες μου, τις στεναχώριες μου. Πώς θα απαλύνεις τις πληγές μου; Σου ουρλιάζω, Έλα κάτω. Μα ΕΣΥ εκεί να ψιθυρίζεις: «Σπάσε τα σύνορα!» Να πεθαίνεις ψιθυρίζοντας: «Θάνατος δεν υπάρχει!»

Είσαι δυνατός Νίκο, σήκω, χόρευε. Μην καταδέχεσαι να ρωτάς: «Θα νικήσουμε;» Πολέμα! για εσένα, την οικογένεια σου, τα αδέρφια σου. Για όλα τα παιδιά που έχουν γεννηθεί και δεν μπορούν, αλλά εσύ μπορείς. Συνέχισε Έχεις ευθύνη. Δεν κυβερνάς πια μονάχα τη μικρή ασήμαντη ύπαρξή σου.

Σήκω βγες έξω στη ζωή και πάλεψε για τα αυτονόητα των παιδιών μας. Αυτό δεν έκανες τόσα χρόνια, σου ζητώ να βοηθήσεις, πολέμα!

Χρυσούλα Σκλαβενίτη

Νίκαια

ΠΑΝΤΑ 'ΓΕΙΑ

«Ατιμε Χάρε! Νίκησες»

Τα μάτια έκλεισαν, η ψυχή έβγαλε λευκά πανώρια φτερά, πέταξε ψηλά.

Τα σύννεφα μέριασαν, η πύλη άνοιξε, ο Θεός ο ίδιος περίμενε εκεί, στην είσοδο.

Σείστηκε ο ουρανός από το βροντερό του γέλιο.

«Ε, ρε και να 'μουν από μια μεριά να δω το παπαδαριό στη γη τι μούτρα θα κάνει που θα 'σαι πρώτη μούρη στον παράδεισο».

Η ψυχή κοντοστάθηκε. Πρώτη φορά τα 'χε χαμένα.

«Τι κοιτάς ορέ; Πάμε, θα ζεσταθεί η τσικουδιά. Πάντα 'γεια να 'χουμε κι εσύ και Εγώ»

Νίκη Σκλάβου

Χανιά

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Μετά την κηδεία... Ο ουρανός τους συνόδευε...

- «Γιατί να πεθαίνουν οι άνθρωποι;», με ρώτησε.

- «Δεν ξέρω», του απάντησα.

Όλα και όλοι ξαφνικά μηδενίστηκαν μέσα μου. Νίτσε, Βούδας, Χριστός, όλοι πραγματικοί οσιομάρτυρες του τίποτα!!

Αυτή είχε τα πάνω της. Αυτή ήταν η Αγία...

Την είχε πιάσει από τα μαλλιά, την είχε κάνει δική του με την βία.., παρουσία αμύθητη...

Τι να του πουν οι ξερασμένες ηθικότητες; τα σταθμευμένα αυτοκίνητα των Θέλω, οι κρεμασμένοι τοίχοι στα ρολόγια;

Ήταν αλεξικέρανος!

Στο καφενείο ο καφές λαχτάρησε.

Οι πελάτες κλειδωμένοι στα ντουλάπια των Πρέπει..

Μας άκουγαν, ήλπιζαν σε ένα αύριο χωρίς τέλος..

Τελικά ο διπλανός μου σηκώθηκε. Έκανε εμετό, πουτάνα την αποκάλεσε και κατάφερα να δραπετεύσει στο όνειρο... να την ξεκλειδώσει και να ξεκλειδωθεί...

Για μια στιγμή.

Γεώργιος Σκούμπαφλος

Παραλία Διστόμου Βοιωτίας

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Ελπίζω, κύριε Παλαμά, τώρα που έχετε αξιοπρεπή θέση, ότι θα παύσετε... να γράφετε ποιήματα. Μα να πει τέτοιο πράγμα; Θεέ μου! Λες να μου πει το ίδιο; Τώρα που πήρατε το πτυχίο, κύριε Καζαντζάκη, ελπίζω να σταματήσετε να γράφετε για κρίνα και όφεις! Δε μπορεί, αδύνατο! Να έχει αλλάξει τόσο; Όχι, όχι, δεν είναι σαν τον πατέρα, αυτός είναι άλλο! Καθλήν, πού είσαι τώρα που σε χρειάζομαι, Ιρλαντέζα μου; Να χτυπήσω την πόρτα; Και αν δεν είναι; Νοιώθω μία φλόγα να καίει μέσα μου, αν κόψω μία αρτηρία, λες να ησυχάσω; Μπα! Η πόρτα είναι ανοιχτή.

«Κύριε Νιρβαμή, περάστε!»

Δέσποινα Τζιάκη

Χανιά

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΕΠΙΒΙΩΣΗ

Στο ένα χέρι του κρατούσε ένα κομμάτι μαγιάτικο ψωμί, δεν το έτρωγε με μιας... μπουκιά - μπουκιά... να φτάσει για όλη τη μέρα Να φτάσει για σήμερα, να φτάσει και γι' αύριο.

- «Κι εσύ πεινασμένο μου πουλάκι πάρε λίγα ψίχουλα! Εγώ αντέχω, συνήθισα την πείνα», είπε ο φράτε Λεόνε και σκόρπισε τα ψίχουλα πάνω στην πυρωμένη από τον ήλιο πέτρα.

Μα δεν πρόλαβε το αδύναμο πετούμενο να τα φάει. Πίσω από το κρίνο ξετρύπωσε το φίδι και τό 'κανε μια χαψιά!

- «Θεέ μου, τι σου 'φταιξε, δικό σου δημιούργημα ήταν κι αυτό. Λυπήσου μας!»

Ειρήνη Τρούλη

Αθήνα

ΕΥΤΥΧΙΑ

«Τρία είναι τα θεμέλια της ευτυχίας σ' αυτήν τη ζωή: να κάνεις κάτι, ν' αγαπάς κάτι, να ελπίζεις για κάτι», έλεγε η γιαγιά στον Νικολάκη ξανά και ξανά. Κι εκείνος την πίστεψε. Φοβόταν μήπως δεν τα καταφέρει. Ταξίδεψε πολύ, έγραψε πολύ, αγάπησε πολύ. Πολέμησε πολύ με τους δαίμονές του αλλά η ελπίδα τού διέφευγε. Απελπισία τον στοίχειωσε. «Όλα ήταν μάταια; Δε θα ευτυχήσω;», αναρωτιόταν.

Στο ταξίδι του στην Κίνα έμαθε για τον Βούδα και τη συνάντησή του με έναν γέρο, έναν άρρωστο κι έναν ετοιμοθάνατο. Συλλογίστηκε πολύ. Ανέλπιστα μια μέρα αφυπνίστηκε κι έγραψε: «Δεν ελπίζω τίποτα, δε φοβάμαι τίποτα, είμαι λήπτερος».

Εύη Τσαγκαράκη

Αθήνα

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Στεκόταν ψηλά στο οχυρό. Παρατηρούσε πως οι ρασοφόροι δεν ακολουθούσαν στον ανήφορο. Αναρωτιόταν αν είχε προλάβει να απαντήσει σε όλα.

Χέρι απαλό σαν φτερό τον ακούμπησε στον ώμο. Γυρνάει, βλέπει τον καλύτερο του φίλο.

- «Ήρθες να σου δώσω αναφορά για τα κρίματα μου;»

- «Εσύ μαχόσουν ολόκληρη ζωή για μένα! Κι εγώ θα σε άφηνα μονάχο τούτη την ώρα;» Έβγαλε από την τσέπη δυο κόκκινα αυγά.

- «Αυτό που με λυπεί είναι πως εγώ, δεν είχα ένα τελευταίο πειρασμό». Κι έβγαλε από την δική του δυο μποτίλιες ρακή.

Γεωργία Τσατσάνη

Ηράκλειο

ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ

Κατεβαίνοντας προς την προκομαία για να δω το λιμάνι, στάση από εκείνες που γεμίζει ο νους με εικόνες άλλου τόπου, τα κτίρια έμοιαζαν με ελληνικά της αρχαίας εποχής. Σάξονες, Κέλτες, Βίκινγκς και Νορμανδοί μπόλιασαν την Αγγλετέρα με υλικό πολιτισμό, αγάπη για τις τέχνες και τη μουσική, αγάπη για τη θάλασσα, οργάνωση και πειθαρχία. Στο Άλμπερτ Ντοκ ο Τζον με χαιρέτησε χαμογελώντας. Εγώ, ένας Κρητικός από τους Βαρβάρους, να περπατώ ανάμεσα στην παρέα των νέων μου φίλων: ο Τζορτζ και ο Ρίνγκο στην κιθάρα και στα ντραμς, ενώ ο Πωλ ήθελε με το μπάσο του να μην αγοράσει την αγάπη.

Ελένη Τσελεμπή

Σύρος

ΠΟΙΟΣ ;

Η πόρτα ήταν μισάνοιχτη και δισταζα να μπω. «Περάστε» μου είπε. «Εισιτήριο;» τον ρώτησα. «Σήμερα, η είσοδος είναι δωρεάν» μου απάντησε καλοκάγαθα.

«Μωρέ, πού τον ξέρω... Πού τον ξέρω... Γνωστός μου φαίνεται...» σκέφτηκα καθώς προχωρούσαμε μέσα στις αίθουσες. Χωρίς να βιάζεται, διάνθιζε την ξενάγηση του με προσωπικές ιστορίες και άγνωστες -αλλά συναρπαστικές- λεπτομέρειες για το κάθε έκθεμα.

«Συγνώμη, ψάχνετε κάτι;». Γύρισα απότομα και είδα μια κυρία να με κοιτά με έκπληξη. «Ο κύριος εδώ, μου κάνει ξενάγηση». «Ποιος κύριος;». Κανείς δεν ήταν μαζί μου... πλέον. «Αυτός...» ψέλλισα, δείχνοντας έντρομη μια φωτογραφία απέναντί μου. «Ποιος; Ο Νίκος Καζαντζάκης;».

Αγαθονίκη Τσιλιπάκου

Θεσσαλονίκη

Τ' ΑΗ ΔΗΜΗΤΡΗ

Ξημέρωσε τ' Άη Δημήτρη. Μια τέτοια μέρα έμελε να μ' αποχαιρετήσεις...

Πάνε δέκα χρόνια από τότες... Εσύ έβγαλες φτερά και πέταξες. Εγώ έμεινα και ζω μέσα στο φόβο. «Κοίταξε το φόβο κατάματα», μου έλεγες, «κι ο φόβος θα φοβηθεί και θα φύγει».

Πήρα μια βαθιά ανάσα, σαν να 'βγαινα από το βυθό της θάλασσας έξω στο φως. Απόθεσα το ημερολόγιο στο τραπεζάκι του καθιστικού. Φόρεσα το κόκκινο αδιάβροχο και τράβηξα την πόρτα πίσω μου. Την πήρα την απόφαση. Δεν έχει νόημα αν θα νικήσω ή θα νικηθώ. Και τράβηξα τον ανήφορο.

Κατερίνα Τσιρωνά

Θεσσαλονίκη

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

Παρίσι, 1945. Ο Ευγένιος Ιονέσκο περιμένει με ανυπομονησία τον καλεσμένο του. Έχει πάρει θέση στην πολυθρόνα του νωρίτερα από το ραντεβού. Κοιτάζει συνέχεια έξω από την τζαμαρία, κοιτάζει το ρολόι του. Ξεφυσάει. Ακριβώς στην ώρα του φτάνει ο άλλος. Είναι ο Νίκος Καζαντζάκης που κάθεται απέναντί του. Απευθείας τον ρωτάει:

- «Λοιπόν; Τη βρήκες;»
- «Δεν ξέρω αν μπορώ να βοηθήσω...»
- «Μόνο μία λέξη!»
- «Δεν ξέρω... Μου είναι πολύ δύσκολο. Το έγκλημα ήταν απεχθές...»
- «Σε λένε "γλωσσοπλάστη"! Δεν μπορείς να βρεις μια λέξη να τον περιγράψεις; Τόσες και τόσες επινόησες!»
- «.....»
- «Ούτε μία;»

- «.....»

Και ο ρινόκερος έμεινε ρινόκερος.

Ελευθερία Τσουκνάκη

Αθήνα

ΑΤΕΡΜΟΝΟ ΤΑΞΙΔΙ

Νύχτα. Ζέση πολλή. Αυγουσιάτικο γεμάτο φεγγάρι. Παίρνει το κρεβάτι του και μπαίνει στην θάλασσα. Ανάβει την πίπα του. Ρεμβάζει. Δαγκώνει μια ρώγα σταφύλι. Τον έρωτα θυμάται. Ίτκα και αναζήτηση. Γαλάτεια και πάθος. Ελένη και αφοσίωση. Πετάγεται επάνω. «Με γαργαλάν τα πόδια μου, αφεντικό». Κι αρχίζει έναν χορό τρελό, αρχέγονο. Αφηνιασμένο. Ούτε καπετάνιοι, ούτε θεοί. Μόνο μακρύ να είναι το ταξίδι. Οδύσσεια προσωπική. Φτιάχνει βιαστικά το δισάκι του και χάνεται παίρνοντας από το χέρι την κινέζα μαϊμού. Μοίρα κι οδηγός του.

Μαρία Φιολιτάκη

Ηράκλειο

Ο ΝΙΚΟΣ ΜΟΥ

Εκεί κάτω από την γαζία το κατάλαβα. Ήτανε ο γιος μου σημαδεμένος. Κι είχα πολλά σημάδια, σημάδια απ' όταν σάλεψε στην κοιλιά μου ακόμα. Όμως κάτω από την γαζία έγινε η υποψία μου βεβαιότητα. Εόμπλιαζε, ξαναξόμπλιαζε, ξόμπλιαζα εγώ με το βελόνι κι εκείνος με τις λέξεις. Σημαδεμένος ήταν αμετάκλητα. Τώρα αυτές χάρες είναι του Θεού ή του οξαποδώ, δεν το ξέρω... Κάτω από την γαζία έκλαψα πίκρα, όταν πήρε το μεγάλο δρόμο.

Γεωργία Φούκα

Τήνος

ΑΝΑΣΑ

- «Λενότοκα», φώναξε. «Δεν μου το έδωσαν».

Εκείνη χαμήλωσε τα μάτια. Δεν ανέπνεε. Περίμενε το ξέσπασμα.

- «Ξέρετε...», ξεκίνησε να λέει, αλλά ήταν φανερό πως δεν την άκουγε.

Εκείνος κοίταζε τον άνδρα πίσω της. Ψηλός, ευθυτενής, τραχύς... λεβέντης.

- «Δεν μου το έδωσαν», του είπε.

- «Ε, και;»

- «Μα...»

- «Μη βάζεις μαράζι, αφεντικό! Χόρεψε»

Ο άντρας άνοιξε τα χέρια και άρχισε να χορεύει.

Ο Καζαντζάκης δίστασε για λίγο, Σιγά - σιγά άνοιγε το βήμα ώσπου άπλωσε το χέρι στους στιβαρούς ώμους του άντρα.

Ο Αλέξης Ζορμπάς έκλεισε το μάτι στην Ελένη. Εκείνη ανάσανε. Η μπόρα είχε περάσει.

Ακριβή Χαλικιά

Λευκάδα

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΟΛΑ ΕΣΥ

Ελευθερία ή Θάνατο στα χώματα της Κρήτης ωρέ Μιχάλη μ' ακούς; Έχεις ακούσει ποτέ πως βαρουνε τα πολυβόλα την ώρα της κρίσης; Σαν ποδοβολητά άγριου κοπαδιού που τα σέρνει ο ιμάντας ολάκερου του έθνους. Έχεις σταθεί ποτέ στην ακτή ν' ακούσεις τον παφλασμό των κυμάτων την ώρα που ξεβράζονται αξίες και ιδανικά; Σαν κραυγές που δεν βρίσκουνε ποτέ τον δρόμο της επιστροφής. Εσύ λοιπόν να μην δειλιάσεις, ν' ακολουθήσεις και μετά θα έρθουνε και άλλοι. Ίσως η τύχη να γνωρίζει τους κανόνες, φαρσί.

Αγγελική Χαλίμ

Αθήνα

ΑΜΟΝΑΧΟΣ

Κρεβάτι νοσοκομείου. Αέρας αποπνικτικός και αρρωστημένος.

Εκείνος, ξαπλωμένος ανήμπορος. Εκείνη, βουβή στο πλάι του.

«Ελένη», της λέει σιγανά. «Ήθελα λίγο χρόνο ακόμα, μα δεν μπορώ –δεν δύναμαι– να τον εμποδίσω. Είναι εδώ κι εγώ δεν αντέχω άλλο να μάχουμαι. Κουράστηκα».

Κατάλαβε. Του έπιασε το χέρι.

«Στο τέλος λένε, πάντα είσαι αμοναχός...», συνεχίζει κοιτάζοντας την «Μα εγώ, δεν είμαι».

Κλάμα βουβό. Σιωπή.

Κι έπειτα αναταραχή, γιατροί, νοσοκόμοι, επιθανάτιος ρόγχος.

Το τέλος.

Πριν την στερνή του ανάσα, η Ελένη θα ορκιζόταν πως άκουσε μια βαριά αντρική φωνή να ψιθυρίζει:

«Αφεντικό! Σήκω. Γυρνάμε σπίτι».

Μαρία Χαλκιαδάκη

Ηράκλειο

Ο ΛΙΓΝΙΤΗΣ

Το σούρουπο τους είχε βρει πια και το αεράκι τους χτυπούσε γλυκά σε όλο τους το πρόσωπο.

Έσκαβαν για ώρες ολόκληρες σε εκείνο το λιγνιτωρυχείο ώσπου επιτέλους κάθισαν στην ακρογιαλιά να ξαποστάσουν.

Δεν μιλούσαν. Έπιναν το γλυκό μπρούσκο και έτρωγαν ψωμί.

Την σιωπή έσπασε ο Ζορμπάς.

- «Αφεντικό», του φώναξε και γέλασε.

- «Τι θέλεις μωρέ Ζορμπά;», αποκρίθηκε εκείνος.

- «Το ξέρεις πώς ο λιγνίτης που τόσο μοχθούμε να βρούμε δεν βρίσκεται μέσα στο ορυχείο αλλά έξω από αυτό.. στη ζωή!», είπε καθώς σηκώθηκε για έναν χορό πάνω στα βότσαλα.

Χρήστος Χαρακόπουλος

Δράμα

ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΤΟ ΠΑΡΕΙ...

Κάθεσαι στην Παράδεισο, βλέπεις το Μουσείο, τα βιβλία σου, μου χαμογελάς. Σε ρωτώ. Απαντάς.

- Όμηρος;

- «Γαληνό κατάφωρο μάτι-κάτι σαν δίσκος του ηλίου»

- Μπέρξονας;

- «Λυτρωτής άλυτων φιλοσοφικών αγωνιών της πρώτης νεότητάς μου»

- Νίτσε;

- «Δάσκαλος! Μου έμαθε να μετουσιώνω τη δυστυχία σε περηφάνια!»

- Ζορμπάς;

- «Ο Μέγας Δάσκαλος, Γκουρού, "Γέροντας"! Μου έμαθε ν' αγαπώ τη ζωή, να μη φοβάμαι τον θάνατο, να 'μαι λέφθερος!»

- Νόμπελ;

- «...» (Σιωπή)

- Καταραμένη εφαρμογή T.N., γιατί δεν απαντάς;

Σημ.: T.N. τεχνητής νοημοσύνης

Μαρία Χαρκούτση

Βενεράτο Ηρακλείου Κρήτης

ΝΕΑ ΛΥΚΟΒΡΥΣΗ

- «Που είμαι;»

- «Στο μουσείο σας κύριε Καζαντζάκη. Πως βρεθήκατε εδώ;»

- «Δυνατή μουσική και τραγούδι χιλιάδων ανθρώπων με ξύπνησε. Φοβάμαι όλα αυτά, που θα γίνουν για μένα, χωρίς εμένα, τραγουδούσαν. Βρέθηκα να ταξιδεύω, με ανθρώπινες ψυχές, που τα όνειρά τους, γίνανε απολιθώματα στον βυθό. Και οι ελπίδες τους κύματα, χτυπάνε στα βράχια κοιμισμένων συνειδήσεων. 2000 χρόνια και ακόμα σταυρώνουν τον Χριστό. Δεν φοβάμαι τίποτα, δεν ελπίζω τίποτα, αλλά, είμαι λεύτερος; Τι κάνετε όλοι εσείς στο μουσείο μου; Ποιος είστε;»

- «Γιάννης Φαρσάρης, συγγραφέας. Μικρομυθοπλασίες για εσάς.»

- «Αν ζητούσα μια μόνο λέξη; Ποια θα ήταν;»

Ζωή Χατζηγεωργίου

Καβάλα

ΕΦΙΑΛΤΗΣ

Πρώτα ένιωσα θέρμη στο πρόσωπο κι άκουσα το σφυρί να πελεκά τα καρφιά.

- «Οι γύφτοι», είπε μια φωνή.

Γρήγορα η φωτιά μεγάλωσε πάνω απ' το μπόι μου. Ένα ομοίωμα κρεμασμένου τυλιγόταν στις φλόγες.

- «Στο χωριό του μπαμπά καίμε τον Ιούδα», ακούστηκε μια άλλη.

Αποσβολωμένος σκεφτόμουν πώς να γλυτώσω τα παιδιά. Τότε άνοιξε η πόρτα κι ένα χλωμό φτωχοντυμένο παιδάκι με όμορφα ρουσόξανθα μαλλιά πέταξε ένα ζευγάρι αθλητικά προς το μέρος μου. Φτηνή απομίμηση από εκείνες που πουλάνε οι μετανάστες στο δρόμο.

- «Σώπα Δάσκαλε πια με τα έθιμα του Πάσχα»

Χρυσή Χουρσάν

Ηράκλειο

NULLA DIES SINE LINEA

Το χρέος μου το 'καμα. Ούτε μια μέρα χωρίς γραμμή. Ούτε μια μέρα χωρίς να παλέψω με το θεριό. Το ακάματο θεριό, το ακοίμητο. Σαν το βουητό του χρυσομπάμπουρα, του σβούρου που σβουρίζει στο παιδικό περβόλι των Βαρβάρων, μου τρυπάγανε οι λέξεις το μυαλό με ένα επίμονο πανάρχαιο βουητό. Να γίνω ήθελα ο Χριστός κι ο Φραγκίσκος, να γίνω ο πατέρας κι η Εβραιοπούλα, να γίνω η ντουφεκιά και το χορτάρι το ταπεινό. Να γίνω η ίδια η ζωή η ματωμένη. Τον Χάρο να πατήσω. Στα μαρμαρένια αλώνια τα δικά μου. Ούτε μια μέρα χωρίς γραμμή.

Αναστασία Χουρσανίδου

Ηράκλειο

ΤΟ ΧΕΙΡΟΚΡΟΤΗΜΑ

Πρώτη φορά θα ανέβαινε στη σκηνή. Θα πήγαινε άραγε ο πατέρας του να τον δει;

Έπαιξε καλά. Λες και τον συνεπήρε η ίδια λαχτάρα για δόξα που πρώτα ανύψωσε κι ύστερα γκρέμισε τον βασιλιά της Θήβας.

Και ο πατέρας του; Μάταια τον έψαχνε στο κοινό. Δεν ήρθε ποτέ να τον δει. Δεν ήθελε, λέει, σχέσεις με θεατρίνους.

Τι θέλει τώρα και τα θυμάται. Ο πατέρας του ξεψυχά και αυτός κλωθογυρίζει στο παρελθόν.

- «Ήμουν περήφανος για σένα όταν σε καμάρωνα να παίζεις τον βασιλιά...»

Ο Νίκος σάστισε. Τα τελευταία λόγια του πατέρα του. Το καλύτερο χειροκρότημα της ζωής του.

Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΙΚΡΟΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑΣ
ΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΤΟ ΒΑΘΥ ΜΟΥ
ΧΤΥΠΟΚΑΡΔΙ

ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΣΕ ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΟΡΦΗ
ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 2023 ΑΠΟ ΤΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ ΜΕ ΕΠΙ
ΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ
ΦΑΡΣΑΡΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΕΛΕΥ
ΘΕΡΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΥΠΟ ΑΔΕΙΑ
CREATIVE COMMONS (BY-NC-ND)

